

เอกสารแนวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
การศึกษาขั้นพื้นฐานและ
การศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารแนวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
การศึกษาขั้นพื้นฐานและ
การศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา

ระยะที่ 1 การเทียบโอนผลการเรียนจาก

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ
หลักสูตรต่างประเทศ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ ประสบการณ์การทำงาน
หลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ

เข้าสู่

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา)
หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การยกระดับสติปัญญาของคนทั้งประเทศได้ในเวลาอันรวดเร็วและยั่งยืน คือวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาโดยการมุ่งจัดสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคให้หมดไป และให้ได้ภาพลักษณ์การศึกษาใหม่ทั้งในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา จำเป็นจะต้องสร้างคนที่มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับการศึกษาในแต่ละระดับ การพัฒนาคนเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ประสบความสำเร็จ ทำอย่างไรจึงจะพัฒนาคนในแต่ละระดับให้ได้รับการพัฒนาสมอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมมาสร้างสรรค์ความรู้ใหม่

การปฏิรูปการศึกษากายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญแห่งชาติ พุทธศักราช 2540 และเป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษามีสาระบัญญัติสำคัญประการหนึ่งในเรื่องการจัดระบบการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบ จากสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษา รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อเนื่อง เปลี่ยนแนวการศึกษา หรือฝึกอบรมในระดับที่สูงขึ้น สามารถนำความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์มาขอเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งโดยไม่ต้องเสียเวลาเริ่มต้นใหม่

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้เป็นทิศทางในการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งในระยะที่ 1 จะเป็นการจัดทำแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรต่างประเทศ การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือประสบการณ์การทำงาน และหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) และเข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอขอบคุณคณะทำงานพัฒนาระบบการเทียบความรู้ และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน คณะทำงานพัฒนาแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักพระพุทธรักษา กรมศิลปากร กรมการศาสนา และผู้ร่วมดำเนินงานจัดทำเอกสารแนวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำงานครั้งนี้

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ธันวาคม ๒๕๔๖

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 สาระสำคัญของการเทียบโอนผลการเรียน	
- เหตุผลความจำเป็น	1
- ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง	2
- วัตถุประสงค์ของการเทียบโอนผลการเรียน	3
- กรอบการเทียบโอนผลการเรียน	4
- ระดับการศึกษาที่ใช้ประกอบการพิจารณาเทียบโอนผลการเรียน	9
- คุณสมบัติผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน	9
- การอนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน	9
- การออกหลักฐานการเทียบโอนผลการเรียน	9
- การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเทียบโอนผลการเรียน	9
บทที่ 2 แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน	
- หลักการเทียบโอนผลการเรียน	10
- แนวปฏิบัติทั่วไปในการเทียบโอนผลการเรียน	11
- แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน	12
ตอนที่ 1 แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญา	15
1.1 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญา	15
1.2 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญา	18
1.3 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญา	20
1.4 การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญา	24
1.5 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญา	25

ตอนที่ 2	แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อหลักสูตรเดิม ของกระทรวงศึกษาธิการ	27
2.1	การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ	27
2.2	การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์ การทำงาน การฝึกอาชีพ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ	27
2.3	การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ	28
2.4	การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศเข้าสู่ หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ	29
2.5	การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่ หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ	29
บทที่ 3	แนวทางการบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา	
ส่วนที่ 1	การจัดระบบบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา	31
	- การเตรียมการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน	31
	- การดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน	35
	- การกำกับติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน การเทียบโอนผลการเรียน	38
ส่วนที่ 2	การกำหนดบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการเทียบโอนผลการเรียน	39

ภาคผนวก

- ตารางแสดงคำอธิบายของการเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามประเภทของการเทียบโอน
- ตัวอย่างแบบยื่นความจำนงขอเทียบโอนผลการเรียน
- ตัวอย่างแบบเสนอขออนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน
- ตัวอย่างใบแจ้งผลการเทียบโอนผลการเรียน
- ตัวอย่างทะเบียนผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน
- กฎกระทรวง ว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546
- กฎกระทรวง ว่าด้วยการแบ่งระดับและการเทียบระดับการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2546

- คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 1095/2534 เรื่องการเทียบชั้นการศึกษา
ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2534
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักการและแนวปฏิบัติการเทียบชั้นการศึกษา
สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ลงวันที่ 20 มีนาคม 2545
- รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โครงการจัดทำแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน
ระหว่างวันที่ 3 – 7 มีนาคม 2545
- รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน
และจัดทำคู่มือการเทียบโอนผลการเรียน ระหว่างวันที่ 2 – 7 มิถุนายน 2545
- รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการตรวจสอบและทบทวนแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน และ
บรรณาธิการกิจเอกสารแนวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ระหว่างวันที่ 18 – 22 สิงหาคม 2545
- รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนแนวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
ระหว่างวันที่ 20 – 22 กุมภาพันธ์ 2546
- คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 909/2544 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเทียบความรู้
และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2544
- คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 1057/2544 เรื่อง เพิ่มเติมรายชื่อคณะกรรมการ
การเทียบความรู้และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2544
- คำสั่งกรมวิชาการ ที่ 232/2545 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน
ลงวันที่ 16 กันยายน 2545

คณะผู้จัดทำ

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	16
ตารางที่ 2 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิม ของกระทรวงศึกษาธิการเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	18
ตารางที่ 3 ตารางเทียบชั้นการศึกษาในระบบ	20
ตารางที่ 4 ตารางเทียบชั้นการศึกษานอกระบบ	20
ตารางที่ 5 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศเข้าสู่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	21
ตารางที่ 6 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสพการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	24
ตารางที่ 7 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ประเภทสามัญศึกษา)	26
ตารางที่ 8 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่ หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ	30
ตารางที่ 9 แสดงตัวอย่างการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน	34
ตารางที่ 10 แสดงบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการเทียบโอนผลการเรียน	40

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างรูปแบบการศึกษา หลักสูตร และสถานศึกษา	5
แผนภาพที่ 2 แสดงความเชื่อมโยงของรูปแบบการศึกษาที่สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้	5
แผนภาพที่ 3 แสดงความเชื่อมโยงของหลักสูตรที่สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้	8
แผนภาพที่ 4 แสดงแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน 14 คู่	13
แผนภาพที่ 5 แสดงระบบบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา	39

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการเทียบโอนผลการเรียน

36

บทที่ 1

สาระสำคัญของการเทียบโอนผลการเรียน

เหตุผลความจำเป็น

จากสภาพสังคมและเศรษฐกิจโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การแข่งขันกันในโลกของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียุคข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าในระบบการสื่อสารที่ไร้พรมแดนได้ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่หลากหลาย กระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่าง ๆ เหล่านี้ได้สะท้อนภาพในอนาคตของสังคมไทยที่จะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าและรอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจและสังคม โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นผู้ก้าวหน้าโลก สามารถเลือกใช้สื่อ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย โดยยังคงรักษาวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น ไว้เป็นเอกลักษณ์ของชาติสืบต่อไปได้ การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้สังคมไทยพัฒนาไปในทิศทางดังกล่าวโดยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายการศึกษาของชาติที่สำคัญในการกำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษาอบรมให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันอย่างมีคุณภาพต่อเนื่องตลอดชีวิต ให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยให้ประชาชน ชุมชน และสังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา กระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการศึกษากำหนดให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้สามรูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยในวรรคท้ายของมาตรา 15 กำหนดให้ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนที่สะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกัน หรือต่างรูปแบบ มาเทียบโอนผลการเรียนได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน การเทียบโอนผลการเรียนจึงเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงการศึกษาทั้งสามรูปแบบให้เลื่อนไหลไปมาได้อย่างเป็นระบบ เป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่ช่วยให้เกิดการเข้าศึกษาต่อในระบบการศึกษามากขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนตามหลักสูตรและรูปแบบการศึกษาที่เหมาะสมกับศักยภาพของตน โดยสามารถเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาหรือย้ายสถานศึกษา เพื่อให้ตรงกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถที่แท้จริงของตนได้

โดยไม่ต้องเสียเวลาเริ่มต้นใหม่ หรือเสียค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น นอกจากนี้ยังช่วยให้รัฐไม่ต้องสูญเสียเวลาและงบประมาณในการจัดการศึกษาซ้ำซ้อนอีกด้วย

การเทียบโอนผลการเรียนไม่ใช่คำใหม่ในวงการศึกษารวมของประเทศไทย แต่การเทียบโอนผลการเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์และแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนที่หลากหลายกว่าที่ผ่านมา โดยการเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนในรูปแบบการจัดการศึกษาเดียวกันหรือต่างรูปแบบกัน มีหลักสูตรของสถานศึกษาที่มีความหลากหลายมากขึ้น เนื่องด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนระหว่างรูปแบบการจัดการศึกษาซึ่งมีแนวทางการจัดการศึกษา และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน สามารถมาเทียบโอนกันได้

การเทียบโอนผลการเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการเรียนหรือผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือประสบการณ์การทำงาน มาเทียบโอนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา มีข้อยกเว้นการเทียบเพื่อการศึกษาต่อเนื่องซึ่งเป็นการเทียบโอนขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ซึ่งหมายถึงยังเรียนไม่จบตามหลักสูตรหรือไม่จบระดับการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงมีวัตถุประสงค์และข้อยกเว้นการเทียบโอนลักษณะเดียวกับ *การเทียบชั้นการศึกษา* และ *การเทียบโอนผลการเรียน* เดิมก่อนที่จะมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

เพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถสนองตอบต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และเพื่อให้การเทียบโอนผลการเรียนเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อให้สถานศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการเทียบโอนสามารถบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนได้อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน และสามารถจัดทำระเบียบ/แนวปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง และในขณะเดียวกันจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้สถานศึกษาพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งหมายถึง การเป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชนด้วย

ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง

- **การศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา

- **การศึกษาในระบบ** หมายถึง การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

- **การศึกษานอกระบบ** หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคลและแต่ละกลุ่ม

- **การศึกษาตามอัธยาศัย** หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่นๆ

- **การฝึกอาชีพ** หมายถึง การฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ฝีมือ และทัศนคติ จนทำให้ผู้รับการฝึกสามารถทำงานในสาขาอาชีพที่รับการฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจเป็นการฝึกทางด้านอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ทางด้านช่าง ทางด้านธุรกิจ เป็นต้น สำหรับผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วหรือผู้ที่ไม่มีการทำงาน หรือเป็นนักเรียน/นักศึกษา ทำการฝึกในสถานประกอบการ ในหน่วยงานของรัฐและเอกชน หรือจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน

- **ประสบการณ์** หมายถึง การสะสมผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการศึกษา การทำงาน การฝึกอาชีพ จากสถานประกอบการ ทักษะทางอาชีพ ทักษะในการดำรงชีวิต การทำกิจกรรม จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย หรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งจากการทำงานของแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ

- **การเทียบโอนผลการเรียน** หมายถึง การนำผลการเรียน ผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลการเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน มาเทียบโอนเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาต่อเนื่องในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา

- **สถานศึกษาที่ขอเทียบโอนผลการเรียน** หมายถึง สถานศึกษาเดิมของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน

- **สถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียน** หมายถึง สถานศึกษาที่ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน ประสงค์จะเข้าศึกษาต่อ

วัตถุประสงค์ของการเทียบโอนผลการเรียน

1. เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงผลการเรียน/ผลการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

และเพื่อให้เกิดการต่อเนื่องเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนที่ได้ละทิ้งการเรียนไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง และประสงค์จะกลับมาเข้าศึกษาต่อในอีกช่วงเวลาหนึ่ง

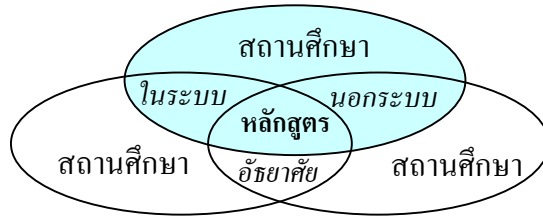
2. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
3. เพื่อให้เกิดการเพิ่มพูนคุณวุฒิทางการศึกษา
4. เพื่อส่งเสริมให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
5. เพื่อให้โอกาสและทางเลือกในการศึกษาต่อ ฝึกอบรมในระดับที่สูงขึ้น หรือประกอบอาชีพ หรือเปลี่ยนแนวการศึกษา ตามความสนใจ ตามความถนัด และตามความสามารถของบุคคล
6. เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการศึกษาต่อ ระหว่างรูปแบบการจัดการศึกษา และระหว่างหลักสูตรให้สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องเรียนใหม่ตลอดทั้งหลักสูตร

กรอบการเทียบโอนผลการเรียน

การนำเสนอสาระสำคัญในส่วนของกรอบการเทียบโอนผลการเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นถึงแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อการศึกษาต่อเนื่องในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งจะสัมพันธ์กันระหว่างรูปแบบการศึกษา หลักสูตร และสถานศึกษา จึงมีแนวการเทียบโอนผลการเรียนในรูปแบบการศึกษาเดียวกัน รูปแบบการศึกษาที่แตกต่างกัน หรือแนวการเทียบโอนผลการเรียนหลักสูตรเดียวกัน หลักสูตรที่แตกต่างกัน หรือแนวการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาเดียวกัน สถานศึกษาต่างกัน ที่สามารถเกิดการเทียบโอนขึ้นได้ในสภาพจริง เพื่อช่วยให้สถานศึกษาสามารถวิเคราะห์และกำหนดลักษณะการเทียบโอนผลการเรียนที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุมทุกรูปแบบ และทุกหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนให้ถูกต้อง โปร่งใส ชัดเจน และยังประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน และเพื่อความสะดวกในการดำเนินการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่มีผลต่อการเทียบโอนผลการเรียน

องค์ประกอบที่เป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อการเทียบโอนผลการเรียนได้แก่ รูปแบบการศึกษา และหลักสูตรการศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาด้วย ซึ่งวิธีการพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนจะต้องคำนึงถึงทั้งสามส่วนไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากผู้ที่เรียนตามหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งสามารถเลือกเรียนตามรูปแบบการศึกษาใดรูปแบบหนึ่งได้ และนำผลการเรียนนั้นไปเข้าศึกษาต่ออีกหลักสูตรหนึ่งที่มีรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบกันได้ ดังนั้น แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนจึงกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในกรณีที่มีการเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การเปลี่ยนหลักสูตร และการย้ายสถานศึกษา ซึ่งเป็นมิติที่ทับซ้อนกันทั้งสามด้าน ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 และจะได้กล่าวในรายละเอียดแต่ละด้านที่สัมพันธ์กันเพื่อให้เห็นภาพชัดเจน

แผนภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของการเทียบโอนผลการเรียน
ระหว่างรูปแบบการศึกษา หลักสูตร และสถานศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การจัดการศึกษาจัดได้ 3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สถานศึกษาอาจจัดการศึกษารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบ รูปแบบการศึกษาเป็นส่วนที่สัมพันธ์กับหลักสูตรและสถานศึกษา ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนอาจมีผลการเรียนหรือผลการเรียนรู้จากการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ผลการเรียนจากการศึกษาในระบบในสถานศึกษา จากศูนย์การเรียนรู้ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว (Home School) ผลการเรียนรู้ที่ไม่ได้มาจากแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นสถานศึกษา ไม่มีหลักสูตร ผลการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานของแรงงานไทยทั้งในประเทศและที่ไปทำงานต่างประเทศ การฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ ผลการเรียนรู้จากการดำเนินชีวิตหรือที่เรียกว่าผลการเรียนรู้จากการศึกษาแบบไม่เป็นทางการ การเทียบโอนผลการเรียนที่ยึดตามรูปแบบการศึกษาแบ่งได้ 2 กลุ่ม ดังนี้

1) การเทียบโอนผลการเรียนระหว่างรูปแบบเดียวกัน ได้แก่

การศึกษาในระบบ → การศึกษาในระบบ

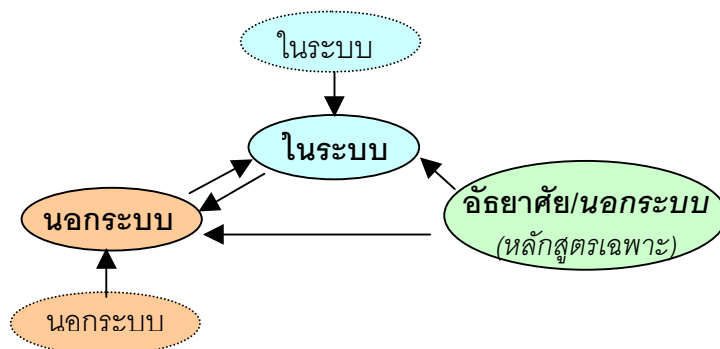
การศึกษานอกระบบ → การศึกษานอกระบบ

2) การเทียบโอนผลการเรียนระหว่างรูปแบบต่างกัน ได้แก่

การศึกษาในระบบ ↔ การศึกษานอกระบบ

การศึกษาตามอัธยาศัย / การศึกษานอกระบบ(หลักสูตรเฉพาะ) → การศึกษาในระบบ

การศึกษาตามอัธยาศัย / การศึกษานอกระบบ(หลักสูตรเฉพาะ) → การศึกษานอกระบบ

แผนภาพที่ 2 แสดงความเชื่อมโยงของรูปแบบการศึกษาที่สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้

หลักสูตรการศึกษา

หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ หลักสูตรที่ประกาศใช้ในแต่ละยุคสมัยจะมีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ในขณะนั้น เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปสภาพการณ์เปลี่ยนไป จึงต้องพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมตามไปด้วย ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจะเกิดสภาวะการเหลื่อมเวลาการใช้หลักสูตร จะมีการใช้หลักสูตรทั้งเก่าและใหม่พร้อมกันในช่วงแรกจนกว่าหลักสูตรเก่าจะหมดไป ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีการเทียบโอนผลการเรียนไปมาระหว่างหลักสูตรต่างๆ ผู้เรียนที่เคยลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรเดิมมานาน อาจต้องการเพิ่มพูนความรู้จึงขอเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิมเข้าสู่หลักสูตรปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น ขอเทียบโอนจากหลักสูตรนาฏศิลป์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้ที่เรียนตามหลักสูตรปัจจุบันอาจจำเป็นต้องย้ายสถานที่เรียนไปสู่แห่งใหม่ที่เปิดสอนตามหลักสูตรเดิม ตัวอย่างเช่น ขอเทียบโอนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าสู่หลักสูตรนาฏศิลป์ หรือย้ายสถานที่เรียนไปสู่แห่งใหม่ที่เปิดสอนหลักสูตรเดียวกัน ตัวอย่างเช่น การย้ายจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งหนึ่งเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอีกแห่งหนึ่ง และเนื่องจากสถานศึกษาเป็นผู้จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา จึงมีความต่างในรายละเอียดของเนื้อหาสาระ การวัดผลประเมินผล ฯลฯ เมื่อมีการย้ายหลักสูตรที่มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ย่อมต้องกำหนดแนวปฏิบัติ การเทียบโอนผลการเรียนไว้ด้วย หลักสูตรที่จะพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนสามารถแบ่งได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่ส่วนกลางเป็นผู้กำหนดแนวคิด หลักการ จุดหมาย มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานกลุ่มวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มาตรฐานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นการดำเนินงานระดับชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และกระจายอำนาจให้สถานศึกษา/เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้จัดทำสาระของหลักสูตร โดยเอารายละเอียดที่กำหนดจากส่วนกลางไปจัดทำเป็นสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มุ่งเน้นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ด้วยการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี/รายภาค สาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค รายวิชา รายปี/รายภาค หน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ รวมทั้งติดตามและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเป็นการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระ เวลาเรียน และรูปแบบ สามารถจัดการศึกษาได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ เช่น การจัดการศึกษาโดยครอบครัว (Home School) การศึกษาพิเศษ หรือการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ เป็นต้น การเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐานจะเป็นการศึกษาในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา

2. หลักสูตรต่างประเทศ หมายถึงหลักสูตรที่พัฒนาและดำเนินการสอน/การสอบในต่างประเทศ ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น หลักสูตร High School จากประเทศสหรัฐอเมริกา และหมายถึงหลักสูตรที่พัฒนาและดำเนินการสอน/การสอบในประเทศ เช่น หลักสูตรจากโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอื่น ๆ ที่เปิดสอนตามหลักสูตรต่างประเทศหรือสอนตามระบบการศึกษาของต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งหมายรวมถึงการศึกษาประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา เช่น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นต้น

3. หลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ หมายถึงหลักสูตรต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 หลักสูตรการศึกษาเฉพาะทางตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 21 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดโดยกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่จัดตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้น โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือหลักสูตรเฉพาะทางเดิมของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หลักสูตรโรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ หลักสูตรโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หลักสูตรการคุ้ยขยะหรือหลักสูตรโรงเรียนจำอากาศ หลักสูตรโรงเรียนช่างฝีมือทหาร หลักสูตรของกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

3.2 หลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรการศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะ หรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและการเทียบระดับการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

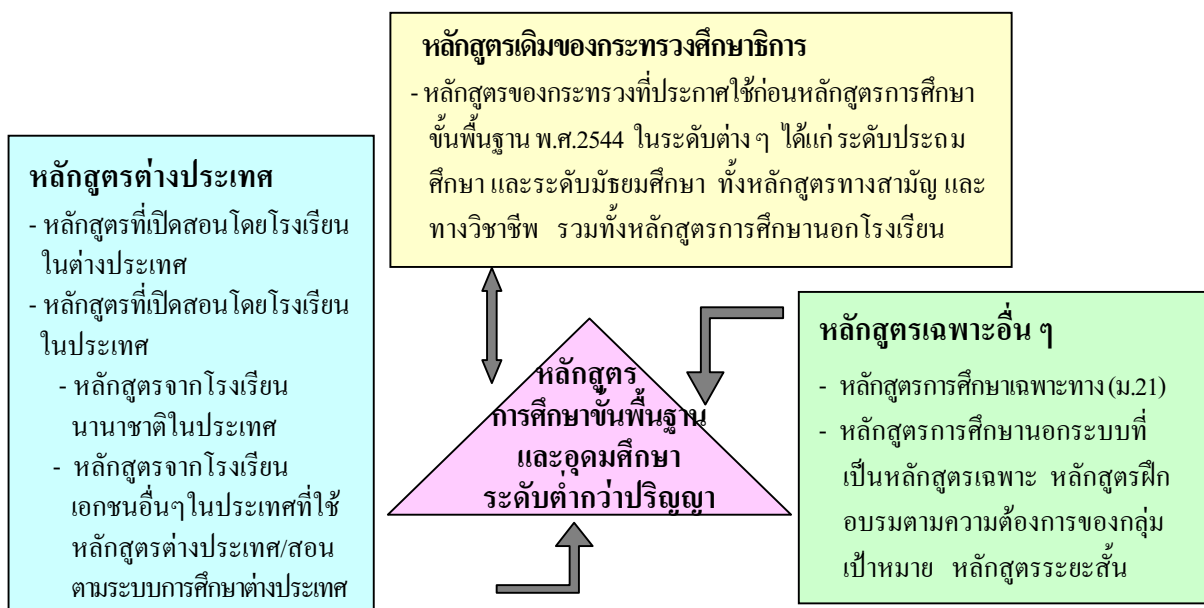
4. หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ หมายถึง หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่ประกาศใช้ก่อนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 รวมทั้งหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ได้แก่ หลักสูตรในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ (ปอ.) หลักสูตรพระปริยัติธรรมระดับต่าง ๆ หลักสูตรอิสลามศึกษา หลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นต้นและชั้นกลาง หลักสูตรศิลปศึกษาชั้นกลาง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งหลักสูตรเดิมในที่นี้หมายรวมถึงหลักสูตรทางสามัญและทางวิชาชีพ

หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีอยู่มากมายหลายหลักสูตร ต่างมีเป้าหมาย จุดเน้น และโครงสร้างหลักสูตรที่ต่างกัน มีทั้งลักษณะที่เป็นรายวิชาและหมวดวิชา อาจกำหนดค่าน้ำหนัก รายวิชาเป็นจำนวนหน่วยกิตหรือหน่วยการเรียน บางหลักสูตรเน้นทางด้านวิชาสามัญ บางหลักสูตรเน้นทางด้านวิชาชีพ เช่น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพที่จัดโดยกรมอาชีวศึกษา บางหลักสูตรจัดวิธีเรียน

ทั้งการเรียนในชั้นเรียน เรียนด้วยตนเอง และเรียนทางไกล เช่น หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน บางหลักสูตรกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าเรียนไว้เป็นการเฉพาะ นอกเหนือจากที่ได้กำหนดคุณสมบัติทั่วไปแล้ว เช่น หลักสูตรนาฏศิลป์ เป็นต้น

จากความแตกต่างหลากหลายหลักสูตร หลายรูปแบบ ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละหลักสูตร ดังที่กล่าวแล้ว จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการเทียบโอนเพื่อให้ความหลากหลายเหล่านี้สามารถเชื่อมโยงถ่ายโอนกันได้ท่ามกลางความแตกต่าง โดยยังประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญ ดังแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 แสดงความเชื่อมโยงของหลักสูตรที่สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้

หมายเหตุ ในระยะเริ่มแรกของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จะยังคงมีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าสู่หลักสูตรเดิม หลักสูตรเดิมเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือจากหลักสูตรเดิมเข้าสู่หลักสูตรเดิม เป็นการเฉพาะภาค จนกว่าจะใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานครบทุกชั้นเรียน

สถานศึกษา

ผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้อาจได้จากการศึกษาในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษากัน ระหว่างสถานศึกษาที่ขอเทียบ โอนผลการเรียนกับสถานศึกษาที่รับเทียบ โอนผลการเรียน และสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือจัดทั้งสามรูปแบบได้

ระดับการศึกษาที่ใช้ประกอบการพิจารณาเทียบโอนผลการเรียน

เนื่องจากการจัดการศึกษาตามบริบทเดิมมีความแตกต่างกับบริบทใหม่ในหลายประการ การเทียบโอนผลการเรียนจึงมีขอบเขตที่แตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของการจัดทำหลักสูตรซึ่งเดิมมีหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลักสูตรแม่บท และการวัดผลประเมินผลมีแนวดำเนินการตามที่กำหนดจากส่วนกลาง และโดยเฉพาะเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนเดิมไม่กำหนดแนวการเทียบโอนผลการเรียนในระดับประถมศึกษาเนื่องจากเป็นระดับการศึกษาภาคบังคับ แต่ตามบริบทใหม่มีหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดจากส่วนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความเป็นเอกภาพด้านนโยบายและหลากหลายในการปฏิบัติ ระดับการศึกษาที่ใช้ประกอบการพิจารณาเทียบโอนผลการเรียน มีขอบเขตการดำเนินการเทียบโอน 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา
4. ระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา

คุณสมบัติผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน

1. เป็นนักเรียน/นักศึกษาของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียน
2. มีคุณสมบัติเฉพาะตามที่สถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนกำหนด

การอนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

การออกหลักฐานการเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาเป็นผู้บันทึกผลการเทียบโอน และออกเอกสารใบแจ้งผลการเทียบโอนให้แก่ผู้ร้องขอ และให้สถานศึกษาจัดเก็บเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอนผลการเรียน พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนผู้ขอเทียบโอนเป็นหลักฐานไว้ที่สถานศึกษา ตัวอย่างดังแสดงในภาคผนวก (ในการจัดทำทะเบียนแสดงผลการเรียน สถานศึกษาที่รับเทียบโอนสามารถบันทึกสรุปข้อมูลเกี่ยวกับการเทียบโอนไว้ในช่องหมายเหตุ และแนบเอกสารแสดงผลการเรียนของสถานศึกษาที่ขอเทียบโอนไว้ด้วยกัน)

การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาจะพิจารณาจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเทียบโอนผลการเรียนอย่างไร ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนที่จะเป็นผู้กำหนด โดยให้คำนึงถึงรูปแบบการจัดการศึกษา หลักสูตรของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน ลักษณะและวิธีการประเมินซึ่งอาจจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้มีความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาที่ขอเทียบโอน รวมทั้งองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องประกาศอัตราค่าธรรมเนียมให้ทราบโดยทั่วกันเป็นการล่วงหน้า

บทที่ 2

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

การเทียบโอนผลการเรียนเป็นการยอมรับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้สั่งสมไว้ เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาต่อเนื่องในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ผู้เรียนจึงควรได้รับการกระตุ้น ให้แสดงสิ่งที่สั่งสมไว้ให้ประจักษ์ เพื่อรับการประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย และได้รับการเทียบโอนผลการเรียน ผู้ที่มีหน้าที่ในการเทียบโอนผลการเรียนซึ่งได้แก่สถานศึกษา จะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้ทำหน้าที่เทียบโอนผลการเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดขอบข่ายการเทียบโอน ให้ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประสงค์จะขอเทียบโอนที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีผลการเรียนจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ รวมทั้ง การเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน ดังนั้น แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนที่กำหนดจะช่วยให้การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนเป็นไปอย่างเป็นระบบ ในการเทียบโอนจากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง หรือรูปแบบเดียวกัน จากหลักสูตรหนึ่งไปสู่ อีกหลักสูตรหนึ่ง หรือหลักสูตรเดียวกัน และจากสถานศึกษาหนึ่งไปสู่อีกสถานศึกษาหนึ่ง หรือ สถานศึกษาเดียวกัน

หลักการเทียบโอนผลการเรียน

1. ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการในรูปคณะกรรมการ
2. คำนี้ถึงหลักความเป็นธรรม โปร่งใส และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ
3. การเทียบโอนผลการเรียนให้พิจารณาจากเอกสาร หลักฐานการศึกษา หรือหลักฐานอื่น หรือประเมินจากความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียนด้วยเครื่องมือและวิธีการ ที่หลากหลาย ไม่ซับซ้อน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ขอเทียบโอนเป็นสำคัญ
4. พิจารณาเทียบโอนผลการเรียนเพื่อการศึกษาต่อเนื่อง โดยพิจารณารูปแบบการศึกษาและ หลักสูตรที่อยู่ในระดับเดียวกัน

แนวปฏิบัติทั่วไปในการเทียบโอนผลการเรียน

1. การเทียบโอนผลการเรียนให้พิจารณาจากรูปแบบการจัดการศึกษา ลักษณะการจัดหลักสูตร¹ และสาระการเรียนรู้ ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลาย โดยให้เทียบเคียงกับหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน
2. ช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน ดำเนินการได้ 2 กรณี
  - 2.1 กรณีที่ 1 การเทียบโอนผลการเรียนที่จะเกิดขึ้นได้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การละทิ้งการเรียนและขอกลับเข้าศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเทียบโอนเข้าศึกษาต่อในประเทศ ให้ดำเนินการก่อนเปิดภาคเรียนแรกหรือต้นภาคเรียนแรกที่สถานศึกษารับผู้ขอเทียบโอนเป็นนักเรียน/นักศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาควรดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้แล้วเสร็จภายใน 1 ภาคเรียน ถ้ามีเหตุจำเป็นผู้ขอเทียบโอนไม่สามารถขอเทียบโอนได้ภายในเวลาที่กำหนด ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา
  - 2.2 กรณีที่ 2 การเทียบโอนความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ สถาบันทางศาสนา สถาบันฝึกอบรมอาชีพ บ้านเรียน (Home School) ฯลฯ ให้ดำเนินการก่อนเปิดภาคเรียนหรือในต้นภาคเรียน เพื่อการวางแผนการเรียน โดยสถานศึกษาที่รับเทียบโอนกำหนดรายวิชา/หมวดวิชา จำนวนหน่วยกิต/หน่วยการเรียนรู้ ที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสม รวมทั้งกรณีของผู้ที่กำลังเรียนและประสงค์จะไปศึกษา/เสริมความรู้จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ ในภายหลัง ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษาก่อน
3. การกำหนดอายุของผลการเรียนที่ขอเทียบโอน ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนโดยพิจารณาบนพื้นฐานของธรรมชาติวิชา ความทันสมัย ทันท่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน
4. การพิจารณาให้ผลการเรียนจากการเทียบโอนให้คงผลการเรียนตามหลักฐานเดิมที่ปรากฏหรือให้ผลการเรียนใหม่ที่ได้จากการประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย
5. นักเรียน/นักศึกษาที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียน อย่างน้อย 1 ภาคเรียน
6. การจบหลักสูตรของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน หรือการให้หน่วยกิต/หน่วยการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน

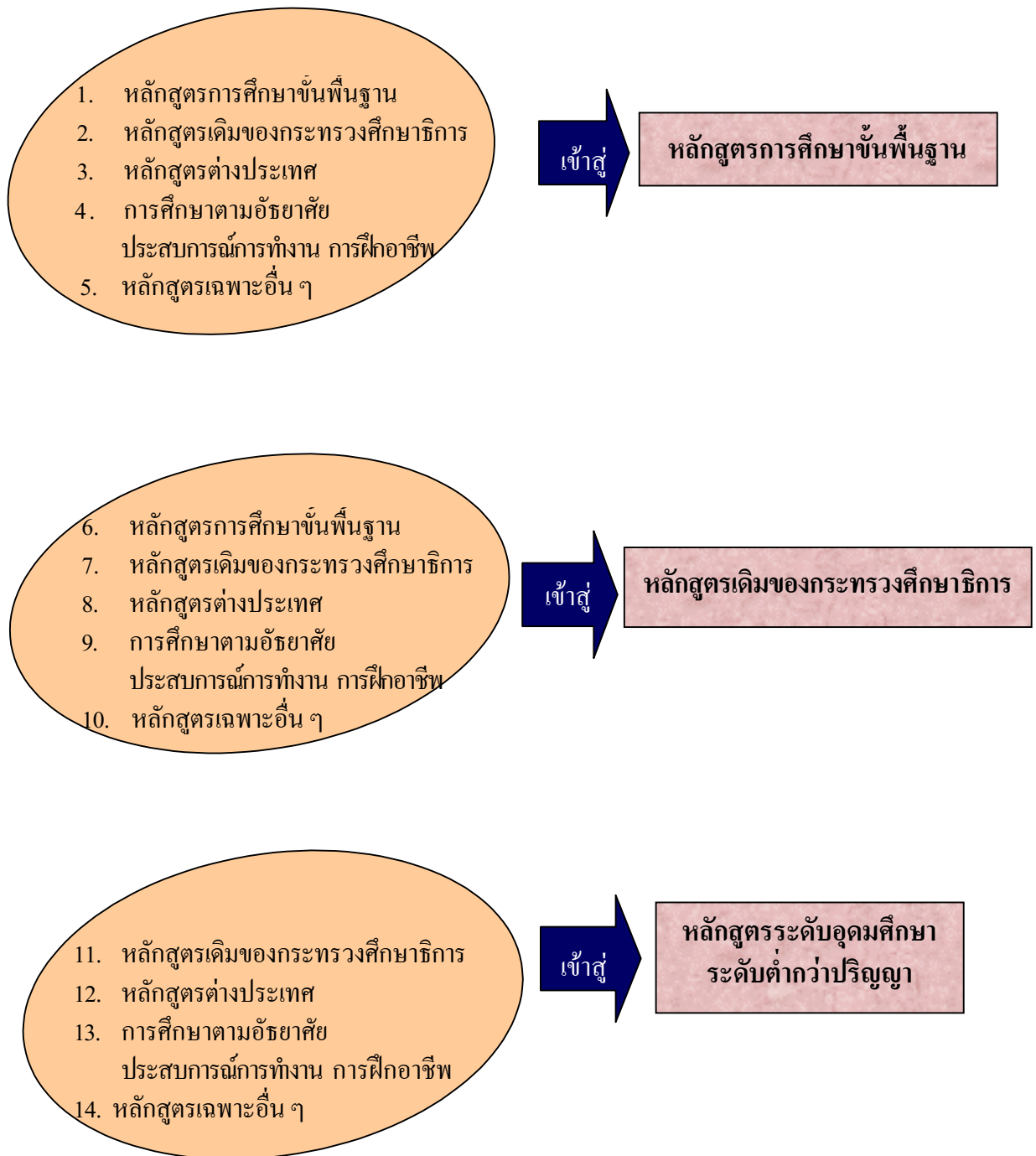
¹ ลักษณะการจัดหลักสูตร ให้พิจารณาจากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา ที่กำหนดเป็นรายวิชา/หมวดวิชา หน่วยการเรียนรู้/หน่วยกิต จำนวนคาบเรียน/จำนวนชั่วโมง และการกำหนดอัตราเวลาเรียน

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

การพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนเป็นดุลยพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียน โดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดระเบียบ/แนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน และครอบคลุมทุกรูปแบบการจัดการศึกษา และการจัดหลักสูตร โดยคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ เช่น การกำหนดช่วงเวลาการเทียบโอน การกำหนดอายุของผลการเรียน การกำหนดผลการเรียน การประเมินความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์ และการกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน พร้อมทั้ง ตรวจสอบเอกสาร/หลักฐานของผู้ขอเทียบโอนประกอบการพิจารณา

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนเป็นแนวทางกลางที่กำหนดสำหรับสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปอย่างครอบคลุมทุกหลักสูตรที่เกี่ยวข้องและทุกรูปแบบการศึกษา และสะดวกในการปฏิบัติ จึงได้จัดกลุ่มหลักสูตรรวมทั้งรูปแบบการศึกษาไว้ 5 กลุ่ม ดังนี้ 1) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ 3) หลักสูตรต่างประเทศ 4) หลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ 5) การศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ

ทั้งห้ากลุ่มดังกล่าวได้นำมากำหนดแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าสู่หลักสูตรต่าง ๆ ได้ 3 หลักสูตร ได้แก่ การเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา) การเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ และการเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา สามารถเทียบโอนผลการเรียนเป็นคู่ ๆ ได้ 14 คู่ ดังนี้

แผนภาพที่ 4 แสดงแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน 14 คู่

แนวทางการดำเนินงาน

การดำเนินงานแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการพิจารณากำหนดแนวทางการเทียบโอนจากหลักสูตรและรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) และหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

ระยะที่ 2 เป็นการพิจารณากำหนดแนวทางการเทียบโอนจากหลักสูตรและรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทอาชีวศึกษา)

ระยะที่ 3 เป็นการพิจารณากำหนดแนวทางการเทียบโอนจากหลักสูตรและรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ เข้าสู่หลักสูตรระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา

การพิจารณากำหนดแนวทางการเทียบโอนจากหลักสูตรและรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา) และหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 โดยมีเงื่อนไขและเวลาการใช้หลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการประกาศรายชื่อโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายให้เปิดสอนในปีแรกของแต่ละช่วงชั้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 ส่วนในปีการศึกษา 2546 จึงจะเปิดสอนในปีแรกของแต่ละช่วงชั้นครบทุกโรงเรียน ดังนั้น ในระยะแรกนอกจากจะมีผู้ขอเทียบโอนจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ยังมีผู้ขอเทียบโอนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ และจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการเข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการจนกว่าจะสิ้นสุดปีการศึกษา 2547 จึงต้องกำหนดแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนในระยะแรกจำนวน 10 คู่ โดยแบ่งแนวทางออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1.1 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- 1.2 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- 1.3 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1.4 การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1.5 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ตอนที่ 2 แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

2.1 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

2.2 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

2.4 การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

2.5 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

มีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

เป็นการเทียบโอนผลการเรียนให้ผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จากสถานศึกษาหนึ่งแล้วย้ายไปเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของอีกสถานศึกษาหนึ่ง หรือสถานศึกษาเดียวกันในช่วงเวลาไม่ต่อเนื่องกัน หรือจากรูปแบบการศึกษาหนึ่งไปเรียนอีกรูปแบบการศึกษาหนึ่ง หรือรูปแบบเดียวกัน ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ประเภทสามัญศึกษา) มีแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน ดังแสดงในตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	เข้าสู่	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แนวปฏิบัติ	วิธีการ	
<p>1. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น /ระดับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ มีแนวปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>1) กรณีผู้ขอเทียบโอนเรียนจบชั้นการศึกษาในระบบ เทียบเข้าสู่ในระบบ ให้จัดให้เรียนต่อเนื่องในชั้นถัดไป</p> <p>2) กรณีผู้ขอเทียบโอนเรียนไม่จบชั้นการศึกษาในระบบ ได้แก่ กำลังเรียนอยู่ชั้นใดชั้นหนึ่ง เช่น กำลังเรียน ชั้น ป.5 ให้จัดเข้าเรียนชั้น ป.5 หรือผู้ขอเทียบโอนอยู่ระหว่างการเรียนในระดับใดระดับหนึ่งของการศึกษานอกระบบ</p> <p>ทั้งสองกรณี ให้พิจารณาความสอดคล้องของมาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้น/ระดับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือสาระ การเรียนรู้ วัตถุประสงค์หรือเนื้อหาสาระของรายวิชา/หมวดวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้</p> <p>(1) รายวิชา/หมวดวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผู้ขอ เทียบ โอนได้เรียนและได้รับการตัดสินผลการเรียนแล้ว ให้ พิจารณาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระไม่น้อย กว่าร้อยละ 60 จึงเทียบโอนผลการเรียน</p> <p>หากไม่มีความสอดคล้องหรือมีความสอดคล้อง เพียงเล็กน้อย สถานศึกษาสามารถเทียบโอนให้เป็นรายวิชา/ หมวดวิชา เพิ่มเติม โดยบันทึกไว้ในช่องหมายเหตุของระเบียบ ณ แสดงผลการเรียน สำหรับช่วงชั้นที่ 4 หรือระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายการพิจารณาโอนค่าน้ำหนักของรายวิชา/หมวดวิชา ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา</p> <p>ทั้งนี้ สถานศึกษาที่รับเทียบโอนอาจประเมินความรู้ความสามารถ ใหม่ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ก่อนเทียบโอนผลการเรียน</p>	<p>1. พิจารณาจากเอกสารหลักฐาน ต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระเบียบแสดงผลการเรียน หรือใบ แสดงผลการเรียนเป็นรายวิชา - ใบรับรองผลการศึกษา - แบบ แสดง ผล การ พัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - เอกสารรายงานผลการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล - หลักสูตรของสถานศึกษา - คำอธิบายรายวิชา - แฟ้มสะสมงาน <p>ฯลฯ</p> <p>2. ประเมินด้วยวิธีการ/เครื่องมือและวิธี การที่หลากหลาย</p>	

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	เข้าสู่	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	(ต่อ)
แนวปฏิบัติ	วิธีการ		
<p>(2) รายวิชา/หมวดวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดที่ผู้ขอเทียบโอนยังไม่ได้เรียน แต่สถานศึกษาที่รับเทียบโอนได้เปิดสอนผ่านมาแล้ว ให้จัดให้เรียนเพิ่มเติม การจัดให้เรียนในช่วงเวลาใดให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา</p> <p>(3) รายวิชา/หมวดวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จะต้องเรียนในสถานศึกษาที่รับเทียบโอน แต่ผู้ขอเทียบโอนได้เรียนผ่านมาแล้วจากสถานศึกษาเดิม และสถานศึกษาที่รับเทียบโอนยังไม่ได้เปิดสอนสามารถดำเนินการได้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยกเว้นให้ผู้ขอเทียบโอนไม่ต้องเรียนรายวิชา/หมวดวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ - ให้เรียนซ้ำโดยไม่นับหน่วยกิต/หน่วยการเรียนรู้ - ดำเนินการด้วยวิธีการอื่นใดตามดุลยพินิจของสถานศึกษา <p>ทั้งนี้ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดกับผู้ขอเทียบโอนเป็นสำคัญ</p> <p>(4) รายวิชา/หมวดวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผู้ขอเทียบโอนได้เรียนแล้วจากสถานศึกษาเดิม แต่ยังไม่ได้รับการตัดสินผลการเรียน ให้พิจารณาความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น/ระดับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ก่อนจัดให้เรียนตามแนวการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน</p> <p>2. ข้อกำหนด การกำหนดช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดอายุของผลการเรียน และการให้ผลการเรียน ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติทั่วไป</p>			

1.2 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

เป็นการเทียบโอนผลการเรียนให้ผู้ที่เรียนจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ ก่อนประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แล้วย้ายไปเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จากสถานศึกษาหนึ่งไปยังอีกสถานศึกษาหนึ่งหรือสถานศึกษาเดียวกัน ในช่วงเวลาต่างกัน จากรูปแบบการศึกษาหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบการศึกษาหนึ่ง หรือรูปแบบการศึกษาเดียวกัน ได้แก่ รูปแบบการศึกษาในระบบและรูปแบบการศึกษานอกระบบ หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการในที่นี้หมายถึงหลักสูตรในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ (ปอ.) หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หลักสูตรอิสลามศึกษา หลักสูตรนาฏศิลป์ขั้นต้นและขั้นกลาง หลักสูตรศิลปศึกษาขั้นกลาง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งหลักสูตรเดิมในที่นี้หมายถึงหลักสูตรสามัญและหลักสูตรวิชาชีพ มีแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ เข้าสู่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
แนวปฏิบัติ	วิธีการ
<p>1. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา ได้แก่ เนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ คำอธิบายรายวิชา กลุ่มประสบการณ์ มีแนวปฏิบัติดังนี้</p> <p>1) กรณีผู้ขอเทียบโอนเรียนจบชั้นการศึกษาในระบบ ให้เทียบโอนผลการเรียน และจัดให้เรียนต่อเนื่องในชั้นถัดไป เช่น จบ ป.5 ให้เรียน ป.6</p> <p>2) กรณีผู้ขอเทียบโอนเรียนไม่จบชั้นการศึกษาในระบบ ได้แก่ กำลังเรียนอยู่ชั้นใดชั้นหนึ่ง เช่น กำลังเรียน ชั้น ป.5 ให้จัดเข้าเรียนในชั้นที่กำลังเรียนอยู่นั้น (ป.5) หรือผู้ขอเทียบโอนอยู่ระหว่างการศึกษานอกระบบ</p> <p>กรณีตามข้อ 2) ให้พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ ของรายวิชา/หมวดวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ และพิจารณาดังนี้</p>	<p>1. พิจารณาจากเอกสาร/หลักฐานต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระเบียบแสดงผลการเรียน - ใบรับรองเวลาเรียนและผลการเรียนระหว่างภาค - แฟ้มสะสมงาน - ผลงาน - ประสบการณ์ <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p> <p>2. ประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>

หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)	
แนวปฏิบัติ	วิธีการ
<p>(1) รายวิชา/หมวดวิชา ที่ผู้ขอเทียบโอนได้เรียนและได้รับการตัดสินผลการเรียนแล้ว ให้พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ของรายวิชา/หมวดวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60</p> <p style="padding-left: 20px;">- หากไม่มีความสอดคล้อง หรือสอดคล้องเพียงเล็กน้อย สถานศึกษาสามารถรับเทียบโอนให้เป็นรายวิชา/หมวดวิชาเพิ่มเติม โดยบันทึกไว้ในช่องหมายเหตุของระเบียบแสดงผลการเรียน สำหรับช่วงชั้นที่ 4 หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการโอนค่าน้ำหนัก ของรายวิชา/หมวดวิชาให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา</p> <p style="padding-left: 20px;">ทั้งนี้ สถานศึกษาที่รับเทียบโอนอาจประเมินความรู้ความสามารถใหม่ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดก่อนเทียบโอนผลการเรียน</p> <p>(2) รายวิชา/หมวดวิชาใดที่ผู้ขอเทียบโอนยังไม่ได้เรียนจากสถานศึกษาเดิม และผู้ขอเทียบโอนจำเป็นต้องเรียนในสถานศึกษาใหม่ ให้สถานศึกษาพิจารณาหลักฐานแสดงทักษะ ผลงาน ประสบการณ์ ประกอบการพิจารณาก่อนจัดให้เรียนเพิ่มเติมในรายวิชา/หมวดวิชาเหล่านั้น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดกับผู้ขอเทียบโอนเป็นสำคัญ</p> <p>(3) รายวิชา/หมวดวิชาใดที่ผู้ขอเทียบโอนได้เรียน แต่ยังไม่ได้รับ การตัดสินผลการเรียน หากพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา สาระ วัตถุประสงค์ โดยสถานศึกษาพิจารณาจากหลักฐานแสดง ผลงาน ประสบการณ์ ประกอบการพิจารณาก่อนจัดให้เรียนใน รายวิชา/หมวดวิชานั้น</p> <p>2. ข้อกำหนด การกำหนดช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดอายุของผลการเรียน การให้ผลการเรียน ให้เป็นไปตาม แนวปฏิบัติทั่วไป</p>	

1.3 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

เป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรหนึ่งไปสู่อีกหลักสูตรหนึ่ง จากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง หรือรูปแบบเดียวกัน ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ หลักสูตรต่างประเทศ หมายถึงหลักสูตรที่พัฒนาและดำเนินการสอน/การสอบในต่างประเทศ ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น หลักสูตร High School จากประเทศสหรัฐอเมริกา และหมายถึงหลักสูตรที่พัฒนาและดำเนินการสอน/การสอบในประเทศไทย เช่น หลักสูตรจากโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอื่นๆ ที่เปิดสอนตามหลักสูตรต่างประเทศหรือสอนตามระบบการศึกษาของต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งหมายรวมถึงการศึกษาประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้พิจารณาถึงวิทยฐานะของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษา หรือการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย

ให้เทียบชั้นตามตารางการเทียบชั้นการศึกษา และในกรณีที่บางประเทศเรียกชื่อชั้นแตกต่างออกไปให้ใช้จำนวนปีการศึกษาในการเทียบชั้น และพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนตามตารางแสดงการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางเทียบชั้นการศึกษาในระบบ *

หลักสูตรต่างประเทศ	หลักสูตรในประเทศ
เกรด/ปีที่	ชั้น
เกรด 1	ป. 1
เกรด 2	ป. 2
เกรด 3	ป. 3
เกรด 4	ป. 4
เกรด 5	ป. 5
เกรด 6	ป. 6
เกรด 7	ม. 1
เกรด 8	ม. 2
เกรด 9	ม. 3
เกรด 10	ม. 4
เกรด 11	ม. 5
เกรด 12	ม. 6

* อ้างอิงมาจากคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการเทียบชั้นการศึกษา ที่ วก 1095/2534 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2534

ตารางที่ 4 ตารางเทียบระดับการศึกษานอกระบบ

หลักสูตรต่างประเทศ	หลักสูตรในประเทศ/ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เกรด/ปีที่	เทียบระดับ
เกรด 1 - 6	ประถมศึกษา
เกรด 7 - 9	มัธยมศึกษาตอนต้น
เกรด 10 - 12	มัธยมศึกษาตอนปลาย

เอกสารแนบดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา

ตารางที่ 5 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ เข้าสู่ หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรต่างประเทศ เข้าสู่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
แนวปฏิบัติ	วิธีการ
<p>กรณีมีหลักฐานการศึกษา</p> <p>1. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา ได้แก่ ใบแสดงผลการเรียนเป็นรายวิชา มีแนวปฏิบัติดังนี้</p> <p>1) ตรวจสอบข้อมูลในเอกสาร/หลักฐานการศึกษาเพื่อจัดช่วงชั้น/ระดับ และจัดชั้นเรียน โดยเทียบเคียงกับระบบการศึกษาของไทย (หากเอกสารมีข้อมูลไม่เพียงพอต่อการพิจารณาให้ผู้ขอเทียบโอนขอเอกสารการศึกษาจากสถานศึกษาเพิ่มเติม)</p> <p>(1) กรณีผู้ขอเทียบโอนเรียนจบช่วงชั้น/ระดับ เช่น จบเกรด 3 ให้รับเข้าเรียนในช่วงชั้น/ระดับที่สูงขึ้น</p> <p>(2) กรณีผู้ขอเทียบโอนยังเรียนไม่จบช่วงชั้น/ระดับ เช่น จบเกรด 8 หรือกำลังเรียนเกรด 8</p> <p>ก. เทียบโอนผลการเรียนและรับเข้าเรียนดังนี้</p> <p>กรณีจบชั้นการศึกษา ให้เทียบโอนผลการเรียนให้ทั้งชั้น และรับเข้าเรียนในชั้นที่สูงขึ้น เช่น จบเกรด 8 ให้เทียบโอนและรับเข้าเรียนต่อในชั้น ม. 3</p> <p>กรณีไม่จบชั้นการศึกษา ให้พิจารณาผลการเรียนในชั้นนั้น และดำเนินการดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หากจบภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่งให้เทียบโอนทั้งภาคเรียนทุกรายวิชาตามแผนการเรียนในประเทศไทย - หากได้เรียนผ่านมาแล้วแต่ยังไม่ได้รับการตัดสินผลการเรียน หรือบางรายวิชามีผลการเรียนไม่ผ่าน ให้ทำการประเมินผู้เรียน หากผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จึงเทียบโอนผลการเรียน หากผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ให้ผู้ขอเทียบโอนลงทะเบียนเรียนใหม่ตามที่เห็นสมควร 	<p>1. พิจารณาจากเอกสาร/หลักฐานการศึกษาที่แสดงผลการเรียนเป็นรายวิชาที่ระบุชั้นปีที่เรียนในระดับชั้น/ช่วงชั้นนั้น ๆ</p> <p>2. พิจารณาจากเอกสาร /หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผลงาน ประสิทธิภาพ ฯลฯ</p> <p>3. พิจารณาพื้นความรู้เดิม</p> <p>4. ประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>

หลักสูตรต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)	
แนวปฏิบัติ	วิธีการ
<p>กรณีที่ผู้ขอเทียบโอนมาขอเทียบโอนในช่วงของภาคเรียนที่ 1 และสถานศึกษาได้พิจารณารายวิชาแล้ว และเห็นว่ามีความจำเป็นต้องให้เรียนเสริม/เพิ่มเติมรายวิชาใด ให้เป็นดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมและเพียงพอ หากไม่สามารถดำเนินการได้ สถานศึกษาอาจจัดให้เรียนบางรายวิชานั้นควบคู่กัน กับการเรียนในภาคเรียนที่ 2</p> <p>กรณีผู้ขอเทียบโอนมาขอเทียบโอนในช่วงของภาคเรียนที่ 2 และสถานศึกษาได้พิจารณาแล้วเห็นว่ายังไม่มีผลการเรียนของภาคเรียนที่ 1 จากสถานศึกษาเดิม และได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต้องให้เรียนรายวิชาของภาคเรียนที่ 1 เป็นการเพิ่มเติม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมและเพียงพอควบคู่ไปกับการเรียนในภาคเรียนที่ 2 หากไม่สามารถดำเนินการได้ สถานศึกษาอาจเตรียมความพร้อมให้กับผู้ขอเทียบโอน โดยการสอนเสริมเพื่อให้มีความรู้พื้นฐานเพียงพอก่อน และให้รอเข้าเรียนในต้นภาคเรียนถัดไป</p> <p>ข. การเทียบโอนเข้าสู่การศึกษานอกโรงเรียนให้พิจารณา รายวิชา และระยะเวลาที่ได้เรียนมาแล้ว และจัดให้ลงทะเบียนเรียน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544</p> <p>2) รายวิชา/หมวดวิชาที่ผู้ขอเทียบโอนจำเป็นต้องเรียนหรือเรียนเพิ่มเติมในสถานศึกษาใหม่ แต่สถานศึกษาใหม่ได้เปิดสอนในภาคเรียนที่ผ่านมาแล้ว ให้นำผลการเรียนรู้ที่มีมาก่อนเป็นส่วนประกอบในการพิจารณา โดยดำเนินการดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้พิจารณาผลงาน หรือหลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ ทักษะประสบการณ์การทำงาน การฝึกงาน และทำการประเมินตาม หลักฐานการเรียนรู้ที่นักเรียนเทียบโอนผลการเรียน หากผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา/หมวดวิชานั้น หรือเรียนเสริมพื้นฐานในรายวิชา/หมวดวิชานั้น 	

หลักสูตรต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)	
แนวปฏิบัติ	วิธีการ
<p>- หากผู้ขอเทียบโอนไม่มีผลงาน หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ สถานศึกษาอาจประเมินผู้เรียนเพิ่มเติมด้วยการทดสอบ หรือให้ปฏิบัติ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด หากผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา/หมวดวิชานั้น</p> <p>2. ข้อกำหนด การกำหนดช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดอายุของผลการเรียน การให้ผลการเรียน ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติทั่วไป</p> <p>กรณีเอกสารไม่ชัดเจน หรือไม่มีหลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ แต่มีเอกสาร/หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>1. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา ได้แก่ ผลการเรียนรู้ ทักษะ ประสพการณ์ ผลงาน มีแนวปฏิบัติดังนี้</p> <p>ตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิม และทักษะ ประสพการณ์ ผลงาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดใน 8 กลุ่มสาระโดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เช่น ทดสอบภาคปฏิบัติ พิจารณาผลงาน เป็นต้น หากผลการประเมินรายวิชา/หมวดวิชาในกลุ่มสาระใด ต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา/หมวดวิชาในกลุ่มสาระนั้น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึง คุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>2. ข้อกำหนด การกำหนดช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดอายุของผลการเรียน การให้ผลการเรียน ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติทั่วไป</p> <p>กรณีเทียบโอนผลการเรียนสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน</p> <p>นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการแลกเปลี่ยนไปศึกษาต่างประเทศเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา ด้วยการลาพักการเรียน โดยสถานศึกษาเป็นผู้อนุญาตให้ไปศึกษาต่อในฐานะนักเรียนของโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชน/วัฒนธรรมและภาษา ให้ใช้แนวทางของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ประกาศใช้ในการเทียบชั้นการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ซึ่งสถานศึกษาอาจประเมินความรู้ ทักษะ หรือประสพการณ์ของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนเป็นการเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณา สอนเสริมความรู้พื้นฐานก่อนเข้าเรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้น</p>	<p>1. พิจารณาเอกสาร/หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใบรับรอง - ใบประกาศนียบัตร - เกียรติบัตร - คำอธิบายรายวิชา - เพิ่มสะสมผลงาน - ผลงาน <p>ฯลฯ</p> <p>2. ประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>

1.4 การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

เป็นการเทียบโอนผลการเรียนให้แก่ผู้ที่นำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ จากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน หรือการฝึกอาชีพ ที่ได้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีหลักสูตรและจัดเป็นสถานศึกษา เช่น ผลการเรียนรู้จากการจัดการศึกษาโดยครอบครัวหรือบ้านเรียน (Home School) หรือที่ได้มาจากแหล่งการเรียนรู้ที่ไม่ได้จัดเป็นสถานศึกษา ไม่มีหลักสูตร เช่น ประสบการณ์การทำงาน ของแรงงานไทยทั้งในประเทศและที่ไปทำงานต่างประเทศ หรือผลการเรียนรู้จากการดำเนินชีวิตหรือจากการศึกษาแบบไม่เป็นทางการ มาเทียบโอนเพื่อเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นการเทียบโอนจากการศึกษารูปแบบหนึ่ง คือ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย ไปสู่การศึกษารูปแบบหนึ่งหรือรูปแบบเดียวกัน คือ การศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ มีแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน ดังแสดงใน ตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

การศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์ทำงาน การฝึกอาชีพ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
แนวปฏิบัติ	วิธีการ
<p>1. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ผลงาน มีแนวปฏิบัติดังนี้</p> <p>1) ให้พิจารณาเอกสาร/หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษาสูงสุด</p> <p>ผู้ขอเทียบโอนที่ไม่มีหลักฐานแสดงวุฒิการศึกษาสูงสุด ให้ไปขอเทียบระดับการศึกษา ที่สถานศึกษาตามที่รัฐมนตรีกำหนด ก่อนขอเทียบโอนผลการเรียน</p> <p>(1) พิจารณาเอกสาร/หลักฐานการศึกษาแสดงวุฒิการศึกษาสูงสุด และพิจารณาเอกสาร/หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ หรือความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ โดยพิจารณาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ และจุดหมาย กับมาตรฐานการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ หากมีความสอดคล้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ให้ทำการประเมินความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ในกลุ่มสasaranั้น หากผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จึงเทียบโอนผลการเรียน หากผลการประเมินไม่ผ่าน ให้จัดให้เรียนในกลุ่มสasaranั้น</p>	<p>1. พิจารณาจากเอกสาร/หลักฐานต่างๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตร (ถ้ามี) - ใบแสดงวุฒิการศึกษา - ประกาศนียบัตร - วุฒิบัตร - เกียรติบัตร - หลักฐานการผ่านงาน - รายละเอียดการฝึกอาชีพ - แฟ้มสะสมงาน - ผลงาน <p>ฯลฯ</p> <p>2. ประเมินด้วยการทดสอบ/การปฏิบัติ หรือประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย</p>

การศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ ☐ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)	
แนวปฏิบัติ	วิธีการ
<p>(2) ผู้ขอเทียบโอนที่มีเอกสาร/หลักฐานแสดงวุฒิการศึกษาเดิมสูงสุด แต่เอกสาร/หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้ หรือความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ไม่ชัดเจน ให้สถานศึกษาประเมินความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้ขอเทียบโอนด้วยการทดสอบหรือให้ปฏิบัติ หากผลการประเมินผ่านจึงเทียบโอนผลการเรียน</p> <p>2) พิจารณาเอกสาร/หลักฐานการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์ทำงาน การฝึกอาชีพ หากมีส่วนใดที่ไม่ได้รับการเทียบโอนและต้องเรียนในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนให้จัดให้เรียนเพิ่มเติม ส่วนใดที่สถานศึกษาใหม่ไม่ได้เปิดสอน สามารถรับเทียบโอนให้เป็นรายวิชา/หมวดวิชาเพิ่มเติม หรือดำเนินการด้วยวิธีอื่นตามดุลยพินิจของสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงคุณภาพของผู้ขอเทียบโอนเป็นสำคัญ</p> <p>2. ข้อกำหนด การกำหนดช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดอายุของผลการเรียน การให้ผลการเรียน ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติทั่วไป</p>	

1.5 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ประเภทสามัญศึกษา)

เป็นการเทียบโอนผลการเรียนให้แก่ผู้ที่นำผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ ซึ่งหมายถึงหลักสูตรเฉพาะทางตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรการศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะ หรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย หลักสูตรของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หลักสูตรของรัฐวิสาหกิจ หลักสูตรของหน่วยงานทหาร หลักสูตรของหน่วยงานราชการอื่น หลักสูตรของหน่วยงาน/สถานศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นการเทียบโอนจากการศึกษารูปแบบหนึ่งไปสู่การศึกษารูปแบบหนึ่ง หรือรูปแบบเดียวกัน มีแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ประเภทสามัญศึกษา)

หลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประเภทสามัญศึกษา)	
แนวปฏิบัติ	วิธีการ
<p>1. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตร</p> <p>1) พิจารณาเอกสาร/หลักฐานแสดงผลการเรียน และเอกสารแสดงพื้นความรู้เดิม เพื่อจัดช่วงชั้น/ระดับ หรือจัดเข้าชั้นเรียน</p> <p>2) พิจารณาโครงสร้างของหลักสูตรที่ขอเทียบโอน กรณีที่รายวิชากำหนดน้ำหนักเป็นชั่วโมง และไม่ได้กำหนดน้ำหนักเป็นหน่วยกิต ให้คิดคำนวณเทียบจำนวนหน่วยกิต ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</p> <p>3) รายวิชา/หมวดวิชา/กลุ่มวิชาที่ได้เรียนมาแล้ว และมีผลการประเมินผ่าน ที่มีจุดประสงค์ และเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ จึงเทียบโอนผลการเรียนและรับเข้าเรียนต่อเนื่อง หากมีความสอดคล้องน้อยกว่าร้อยละ 60 ให้ประเมินก่อนรับเทียบโอนให้เป็นรายวิชา/หมวดวิชาเพิ่มเติม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาที่รับเทียบโอนกำหนด</p> <p>4) รายวิชา/หมวดวิชา/กลุ่มวิชา ในส่วนที่ยังไม่ได้เรียนจากสถานศึกษาเดิม แต่ได้จัดให้เรียนในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนผ่านไปแล้ว ให้เป็นดุลยพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนที่จะจัดให้เรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสม</p> <p>สถานศึกษาอาจทำการประเมินใหม่สำหรับบางรายวิชา/หมวดวิชา/กลุ่มวิชาที่เทียบโอนผลการเรียน หากเห็นว่าผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานแล้ว จึงรับโอนรายวิชา/หมวดวิชา/กลุ่มวิชานั้น</p> <p>2. ข้อกำหนด การกำหนดช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดอายุของผลการเรียน การให้ผลการเรียน ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติทั่วไป</p>	<p>1. พิจารณาจากเอกสาร/ หลักฐานการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใบแสดงผลการเรียน - เป็นรายวิชา (Transcript) - รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา - สาขาวิชา หมวดวิชา - การฝึกงาน - กิจกรรม - จุดประสงค์ของหลักสูตร - จุดประสงค์ของรายวิชา - หนังสือรับรอง <p>ฯลฯ</p> <p>2. พิจารณาจากเอกสาร/ หลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารแสดงพื้น ความรู้เดิม เกียรติบัตร แฟ้มสะสมผลงาน</p> <p>3. ประเมินด้วยเครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลาย</p>

ตอนที่ 2 แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

เป็นการเทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้ที่เรียนจากหลักสูตรการศึกษาต่าง ๆ ในระดับประถมศึกษา วิชา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับวิชาชีพ หรือผู้ที่เรียนจากรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งจากประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ ไม่ว่าจะเป็ผลการศึกษาจากต่างสถานศึกษาหรือสถานศึกษาเดียวกัน เพื่อโอนเข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการที่ใช้อยู่ก่อนประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นการเทียบโอนที่อาจเกิดขึ้นได้ในช่วงการเปลี่ยนแปลงการใช้หลักสูตร จนกว่าจะมีการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ครอบคลุมสถานศึกษา และทุกชั้นเรียน / ทุกระดับ มีแนวทางการเทียบโอนดังนี้

2.1 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ ให้พิจารณาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ ของรายวิชา/หมวดวิชา ที่มีความสอดคล้องกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงเทียบโอนผลการเรียนในรายวิชา/หมวดวิชานั้น รายวิชา/หมวดวิชาที่มีความสอดคล้องน้อยกว่าร้อยละ 60 อาจเทียบโอนให้เป็นรายวิชาชีพ หรือรายวิชาเลือกเสรี

2.2 การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ ให้พิจารณาหลักฐานการศึกษาวุฒิสูงสุด และวุฒิอื่น ๆ รวมทั้งเอกสาร หลักฐาน ผลงาน ที่เกี่ยวข้องที่ผู้ขอเทียบโอนนำมาแสดง หากไม่มีหลักฐานการศึกษาแสดงวุฒิสูงสุด ผู้ขอเทียบโอนต้องเทียบระดับการศึกษาก่อน

สำหรับแนวปฏิบัติร่วมในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และจากการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอาชีพ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ มีดังนี้

- 1) ในกรณีทีพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ขอเทียบ โอนยังคงต้องได้รับการประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ในรายวิชา/หมวดวิชาใดเพิ่มเติม ให้ประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย
- 2) รายวิชา/หมวดวิชาที่ผู้ขอเทียบ โอนต้องเรียนเพิ่มเติมให้จัดให้เรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสม
- 3) สถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนสามารถเตรียมความพร้อมให้กับผู้ขอเทียบ โอนก่อนรับเข้าเรียน โดยการสอนเสริมในรายวิชา หรือหมวดวิชาที่เห็นสมควร
- 4) การโอนหน่วยการเรียน การเทียบประสบการณ์อาชีพจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในหลักสูตรที่รับเทียบ โอน เช่น

- การนำประสบการณ์ในอาชีพที่ตรงกับรายวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น เพื่อขอรับการประเมินผลให้ได้หน่วยการเรียนรู้โดยไม่ต้องเรียน ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 2 หน่วยกิต และเป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

- จำนวนหน่วยกิต/หน่วยการเรียนรู้ หรือรายวิชา/หมวดวิชาที่โอนจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

5) ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2533 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พ.ศ. 2533 และระเบียบ คำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2535

2.3 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

เป็นการเทียบโอนผลการเรียนให้แก่ผู้ที่เรียนตามหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ ตามหลักสูตรประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรเฉพาะทางของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปอ.) หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หลักสูตรอิสลามศึกษา หลักสูตรนาฏศิลป์ หลักสูตรศิลปศึกษา และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีแนวปฏิบัติดังนี้

2.3.1 ให้ปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่ง ของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรต่าง ๆ ซึ่งประกาศใช้ก่อนกว่าจะมีการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ครบทุกชั้นเรียน ทุกสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ขอเทียบโอนเป็นสำคัญ

2.3.2 การเทียบโอนผลการเรียนในระดับประถมศึกษา

เนื่องจาก พ.ร.บ.ประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 6 ปี และหลักสูตรระดับประถมศึกษาที่ประกาศใช้เป็นหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการหลักสูตรเดียวกันทั่วประเทศ จึงไม่ได้กำหนดแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนในระดับประถมศึกษาไว้ ฉะนั้น ในกรณีย้ายสถานศึกษา ให้สถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนพิจารณาจุดประสงค์ใน ป.02 และรับเข้าเรียนต่อเนื่องจากจุดประสงค์ที่เรียนอยู่เดิม

2.3.3 สถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนสามารถเตรียมความพร้อมให้กับผู้ขอเทียบโอนก่อนรับเข้าเรียน โดยการสอนเสริมในรายวิชาหรือหมวดวิชาที่เห็นสมควร

2.4 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

เป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรหนึ่งไปสู่อีกหลักสูตรหนึ่ง จากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง หรือรูปแบบเดียวกัน ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ หลักสูตรต่างประเทศหมายถึงหลักสูตรที่พัฒนาและดำเนินการสอน/การสอบในต่างประเทศ ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น หลักสูตร High School จากประเทศสหรัฐอเมริกา และหมายถึงหลักสูตรที่พัฒนาและดำเนินการสอน/การสอบในประเทศ เช่น หลักสูตรจากโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอื่นๆ ที่เปิดสอนตามหลักสูตรต่างประเทศหรือสอนตามระบบการศึกษาของต่างประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงวิทยฐานะของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษา หรือการประกันคุณภาพการศึกษาด้วย

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน ให้ใช้คำสั่ง / ประกาศ การเทียบโอนผลการเรียน และการเทียบชั้นการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแนวทางในการพิจารณา รวมทั้งการเทียบโอนผลการเรียนสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนไปศึกษาต่อต่างประเทศเป็นเวลา 1 ปีการศึกษา (ดังแสดงในภาคผนวก)

2.5 การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่นๆ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ

เป็นการเทียบโอนผลการเรียนให้ผู้ที่น่าผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ หมายถึงหลักสูตรเฉพาะทางตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หลักสูตรของหน่วยงานต่าง ๆ หลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะ หรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เช่น หลักสูตรของรัฐวิสาหกิจ หลักสูตรของหน่วยงานทหาร หลักสูตรของหน่วยงานราชการอื่น หลักสูตรของหน่วยงาน/สถานศึกษาเอกชน จากสถานศึกษาหนึ่ง แล้วย้ายไปเรียนหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ ของอีกสถานศึกษาหนึ่ง หรือรูปแบบการศึกษาหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบการศึกษาหนึ่ง หรือรูปแบบเดียวกัน มีแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ เข้าสู่หลักสูตรเดิมของ
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรเฉพาะอื่น ๆ หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ	
แนวปฏิบัติ	วิธีการ
<p>1. เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตร</p> <p>1) พิจารณาเอกสาร/หลักฐานแสดงผลการเรียน และเอกสารแสดงพื้นความรู้เดิม เพื่อจัดช่วงชั้น/ระดับ หรือจัดชั้นเรียน</p> <p>2) พิจารณาโครงสร้างของหลักสูตรที่ขอเทียบโอน กรณีที่รายวิชา/หมวดวิชา/กลุ่มวิชา กำหนดน้ำหนักเป็นชั่วโมง และไม่ได้กำหนดน้ำหนักเป็นหน่วยกิต ให้คิดคำนวณเทียบจำนวนหน่วยกิต ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</p> <p>3) พิจารณารายวิชา/หมวดวิชา/กลุ่มวิชา ที่ได้เรียนมาแล้ว และมีผลการตัดสินผ่านที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงเทียบโอนผลการเรียน และรับเข้าเรียนต่อเนื่อง หากน้อยกว่าร้อยละ 60 ให้เป็นดุลยพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบ โอนที่จะประเมินความรู้ความสามารถ อาจเทียบโอนให้เป็นรายวิชา/หมวดวิชาชีพ หรือรายวิชา/หมวดวิชาเลือกเสรี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาที่รับเทียบ โอนกำหนด และให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ขอเทียบ โอนเป็นสำคัญ</p> <p>สำหรับรายวิชา/หมวดวิชาในส่วนที่ยังไม่ได้เรียนจากสถานศึกษาเดิม แต่ได้จัดให้เรียนในสถานศึกษาที่รับเทียบ โอนไปแล้ว ให้เป็นดุลยพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบ โอนที่จะจัดให้เรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสม</p> <p>สถานศึกษาอาจทำการประเมินความรู้ความสามารถใหม่สำหรับบางรายวิชา/หมวดวิชาที่เทียบโอนผลการเรียน หากเห็นว่ามีการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานแล้ว จึงรับโอนรายวิชา/หมวดวิชานั้น</p> <p>2. ข้อกำหนด การกำหนดช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดอายุของผลการเรียน การให้ผลการเรียน ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติทั่วไป</p>	<p>1. พิจารณาจากเอกสาร/ หลักฐานการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใบแสดงผลการเรียน - เป็นรายวิชา (Transcript) - รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา - สาขาวิชา หมวดวิชา - การฝึกงาน - กิจกรรม - จุดประสงค์ของหลักสูตร - จุดประสงค์ของรายวิชา - หนังสือรับรอง <p>ฯลฯ</p> <p>2. พิจารณาจากเอกสาร/ หลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารแสดงพื้น ความรู้เดิม เกียรติบัตร เพิ่มสะสมผลงาน</p> <p>3. ประเมินด้วยเครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลาย</p>

บทที่ 3

แนวทางการบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

การเทียบโอนผลการเรียนก่อนมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะมีระเบียบและคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรต่าง ๆ เป็นคู่ ๆ ให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการเทียบโอนผลการเรียน แต่การเทียบโอนผลการเรียนหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สถานศึกษาจะต้องจัดทำแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาอย่างสอดคล้องตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาจึงเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อวางกรอบการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนในแต่ละรอบปีการศึกษาให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบที่ถูกต้อง เป็นธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน แนวทางการบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา จำแนกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นการจักระบบบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียน และส่วนที่ 2 เป็นการกำหนดบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอนผลการเรียน มีสาระสำคัญในแต่ละส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การจักระบบบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

ระบบบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน การดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน และการกำกับติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน

ก่อนเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา สถานศึกษาจะต้องเตรียมการเพื่อให้การดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย องค์กรประกอบสำคัญของการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนซึ่งต้องเตรียมการประกอบด้วยกำหนดแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน และการแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

1.1 การกำหนดแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรศึกษาวิเคราะห์ และทำความเข้าใจในหลักการ และแนวปฏิบัติสำคัญในการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา รวมทั้ง

รายละเอียดในเอกสารแนบดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ตลอดจนศึกษาวัตถุประสงค์ ลักษณะเฉพาะ จุดเน้น ปรัชญา หลักการ แนวทางการจัดการศึกษา โครงสร้าง เกณฑ์การจบหลักสูตร หรือรายละเอียดอื่น ๆ ของการจัดการศึกษา แต่ละรูปแบบ เพื่อสามารถกำหนดแนวปฏิบัติของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและครอบคลุมองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การกำหนดแนวปฏิบัติอาจจำแนกตามบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวปฏิบัติสำหรับผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา แนวปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ ควรประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) *คุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอน* สถานศึกษาจะต้องกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกรูปแบบการศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ โดยคำนึงถึงความสามารถในการศึกษาจนจบหลักสูตรได้ และประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดกับผู้ขอเทียบโอน โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีความสามารถหรือความต้องการพิเศษ ซึ่งอาจได้รับการจัดแผนการเรียนเฉพาะให้เป็นการเพิ่มเติม

2) *เอกสาร/หลักฐานในการขอเทียบโอนผลการเรียน* สถานศึกษาควรกำหนดการใช้เอกสาร/หลักฐานในการขอเทียบโอนผลการเรียนแต่ละรูปแบบการศึกษา เพื่อผู้ขอเทียบโอนจะได้จัดเตรียมให้ครบถ้วน สมบูรณ์ ก่อนดำเนินการขอเทียบโอน เอกสาร/หลักฐานในการขอเทียบโอนผลการเรียน เช่น หลักสูตรและคำอธิบายรายวิชาของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียน ใบระเบียบแสดงผลการเรียน แบบบันทึกเวลาเรียน และผลการประเมินกรณีกำลังศึกษาในแต่ละช่วงชั้น/ระดับ หรือเอกสารอื่น ๆ ที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น แฟ้มสะสมผลงาน เป็นต้น

3) *ช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน* แนวปฏิบัติทั่วไปในการเทียบโอนผลการเรียนกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้แล้วเสร็จภายใน 1 ภาคเรียน นับแต่รับผู้เรียนเป็นนักเรียน/นักศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรกำหนดให้ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน หรือต้นภาคเรียนแรกที่สถานศึกษาได้รับผู้ขอเทียบโอนเป็นนักเรียน/นักศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนสามารถเรียนต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสะดวกต่อการจัดแผนการเรียนให้กับผู้เรียน โดยต้องกำหนดแนวปฏิบัติในกรณีที่ผู้ขอเทียบโอนไม่สามารถดำเนินการขอเทียบโอนผลการเรียนภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ด้วย

4) *อายุของผลการเรียนที่เทียบโอน* ในกรณีที่สถานศึกษากำหนดอายุของผลการเรียนที่ขอเทียบโอน สถานศึกษาจะต้องระบุประเภท สาขา วิชา/หมวดวิชา และอายุของผลการเรียนที่ต้องการกำหนดให้ชัดเจน ทั้งนี้ ควรเป็นไปตามลักษณะเฉพาะและธรรมชาติของแต่ละวิชา/หมวดวิชานั้น ๆ

5) ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ของ ผู้ขอเทียบโอน กรณีที่ต้องมีการประเมินความรู้และประสบการณ์ของผู้ขอเทียบโอนเพื่อใช้เป็นข้อมูล ส่วนหนึ่งในการพิจารณาเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาต้องประกาศกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ ในการประเมินที่โปร่งใส ถูกต้อง ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ โดยกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการ ประเมินให้มีความหลากหลาย เทียบตรงและเชื่อถือได้ ในการประเมินความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ในศาสตร์เฉพาะทาง สถานศึกษาอาจขอความร่วมมือในด้านเครื่องมือ วิธีการประเมินจากองค์กรหรือ หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ประเมินที่มีความรู้ ประสบการณ์ในสาขาวิชาเฉพาะทางนั้น ๆ

6) เอกสาร/หลักฐานการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาควรกำหนดและ ออกแบบเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอนผลการเรียนในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อเอื้อต่อ การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะเอกสารแสดงผลการเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งแสดงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนและการเตรียมความพร้อมให้กับ ผู้เรียน

7) วิธีการเทียบโอนผลการเรียนแต่ละรูปแบบ วิธีการเทียบโอนผลการเรียน เป็นหัวใจสำคัญของการกำหนดแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาจึงต้องกำหนด วิธีการเทียบโอนผลการเรียนรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกรูปแบบ อย่างถูกต้อง ชัดเจน

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน

หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อทำหน้าที่ เทียบโอนผลการเรียน และหรือประเมินความรู้ ประสบการณ์ให้กับผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องกับระดับการศึกษาหรือสาขาวิชาที่จะ ทำการเทียบโอน ดังนั้น สถานศึกษาจึงสามารถพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และ คุณสมบัติที่เหมาะสมเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับระดับ การศึกษาและสาขาวิชาที่จัดการศึกษาในสถานศึกษา การกำหนดคณะกรรมการอาจกำหนดไว้เพียง 1 ชุด หรือมากกว่า 1 ชุด ในรูปของคณะอนุกรรมการเทียบโอนผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือหมวดวิชา หรือ คณะอนุกรรมการในแต่ละรูปแบบการจัดการศึกษา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความจำเป็น ความเหมาะสม ศักยภาพ และความพร้อมของโรงเรียน ซึ่งอาจแต่งตั้งโดยการกำหนดตำแหน่งที่ชัดเจน หรือเปลี่ยนแปลง ไปตามระดับการศึกษาที่เทียบโอน ตัวอย่างการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงตัวอย่างการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน (ต่อ)

รูปแบบที่	โครงสร้างคณะกรรมการ
4	<p>แต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการตามรูปแบบการจัดการศึกษา</p> <p>คณะกรรมการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ประธาน ● หัวหน้าระดับ (ประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา) กรรมการ หรือช่วงชั้น (ช่วงชั้นที่ 1, 2, 3 หรือ 4) ที่เปิดสอนในสถานศึกษา ● หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและวัดผล กรรมการและเลขานุการ <p>คณะอนุกรรมการแต่ละรูปแบบการจัดการศึกษา (ในระบบ นอกบบ ตามอัธยาศัย)</p> <p>จำนวน 3 ชุด</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เลือกรู และ/หรือ ผู้แทนชุมชน และ/หรือผู้แทนหน่วยงานเฉพาะ ที่มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาในแต่ละรูปแบบ เป็นประธาน กรรมการ กรรมการและเลขานุการ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน

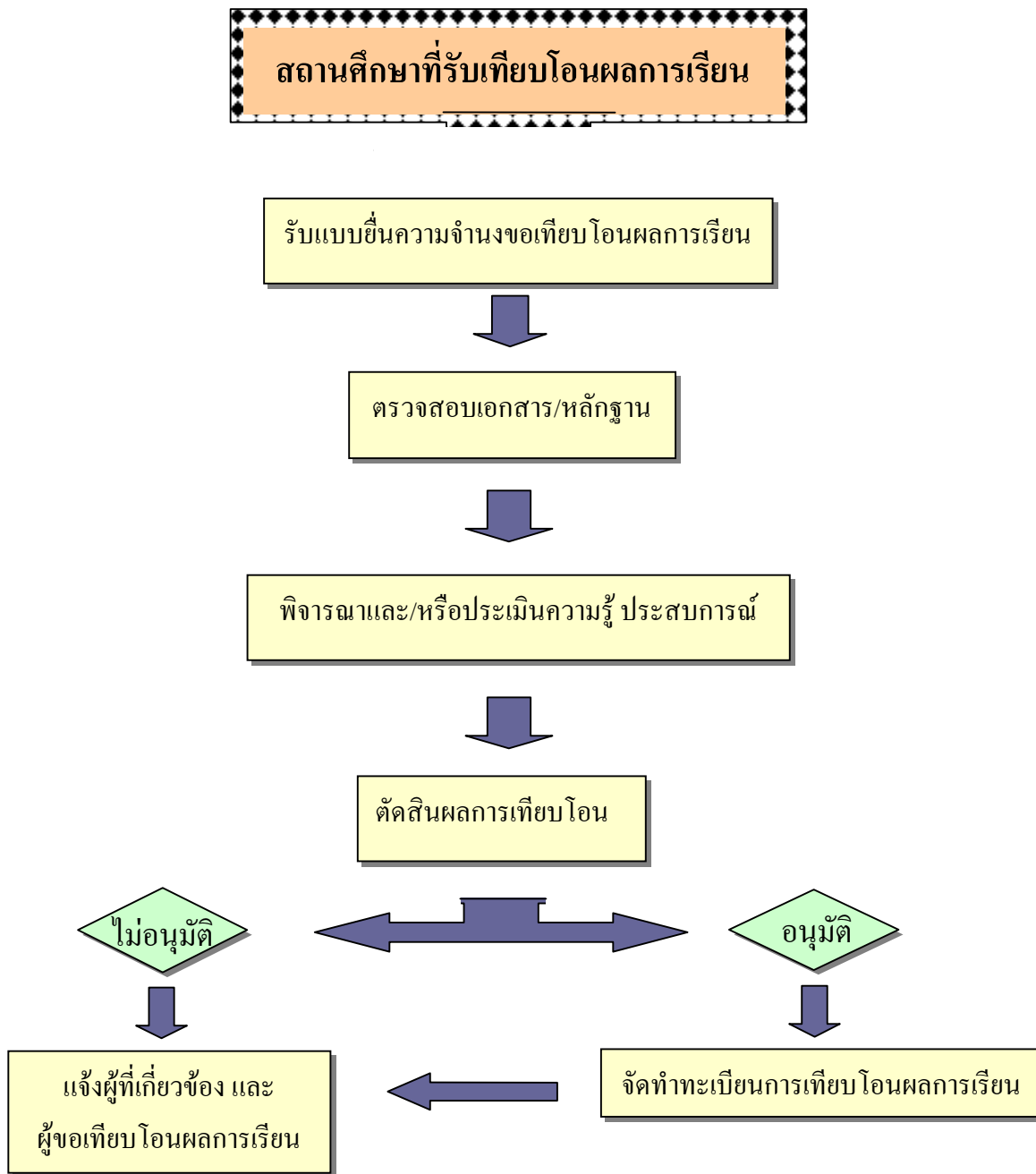
คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน จะต้องดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนโดยยึดแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนที่กำหนดไว้เป็นสำคัญ ในการดำเนินงานอาจมีกรณีเฉพาะนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแนวปฏิบัติ การตัดสินใจดำเนินการใด ๆ ที่นอกเหนือจากแนวปฏิบัติที่กำหนด ควรตัดสินใจดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ และบันทึกไว้เป็นหลักฐานเพื่อการปรับปรุงจัดทำแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนให้ชัดเจนและครอบคลุมต่อไป การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอาจดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ประกาศแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาอาจประกาศแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนในรูปประกาศของสถานศึกษา โดยการปิดประกาศ ทำเอกสารเผยแพร่เฉพาะ หรือประกาศในเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น คู่มือนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้และยึดถือปฏิบัติให้ถูกต้องตรงกัน

2.2 ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ขั้นตอนการเทียบโอนผลการเรียน ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการเทียบโอนผลการเรียน

จากแผนภูมิที่ 1 จะเห็นได้ว่าการเทียบโอนผลการเรียนประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่ รับแบบยื่นความจำนงขอเทียบโอนผลการเรียน ตรวจสอบเอกสาร/หลักฐาน พิจารณาและ/หรือ ประเมินความรู้ ประสบการณ์ ตัดสินผลการเทียบโอน (อนุมัติหรือไม่อนุมัติ) กรณีอนุมัติให้จัดทำทะเบียนการเทียบโอนผลการเรียน และแจ้งผลการเทียบโอน มีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1) รับแบบยื่นความจำนงขอเทียบโอนผลการเรียน

ผู้รับผิดชอบรับแบบยื่นความจำนง และเอกสาร/หลักฐานต่างๆ ที่ใช้ประกอบการเทียบโอนผลการเรียนของผู้ขอเทียบโอน (ตัวอย่างแบบยื่นความจำนงขอเทียบโอนผลการเรียน ดังแสดงในภาคผนวก)

2) ตรวจสอบเอกสาร/หลักฐาน

ผู้รับผิดชอบตรวจสอบเอกสาร/หลักฐานที่ใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน และบันทึกผลการตรวจสอบเอกสาร/หลักฐาน เพื่อส่งให้คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน หากเอกสาร/หลักฐานไม่ครบถ้วน ไม่สมบูรณ์ให้แจ้งผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนส่งเอกสารเพิ่มเติม

3) พิจารณาและ/หรือประเมินความรู้ ประสบการณ์

คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยการพิจารณาเอกสาร และ/หรือประเมินความรู้ประสบการณ์ของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน

4) ตัดสินผลการเทียบโอน

คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนตัดสินผลการเทียบโอนผลการเรียน และบันทึกผลการเทียบโอนผลการเรียนนำเสนอหัวหน้าสถานศึกษาเพื่อพิจารณาผลการเทียบโอนผลการเรียน

5) เสนอผลการเทียบโอน

หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาผลการตัดสินการเทียบโอนผลการเรียน และอนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน หรือขอให้คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนทบทวนผลการเทียบโอนกรณีไม่เห็นด้วยกับผลการเทียบโอนผลการเรียน (ตัวอย่างแบบเสนอขออนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน ดังแสดงในภาคผนวก)

6) จัดทำทะเบียนการเทียบโอนผลการเรียน

ฝ่ายทะเบียนเป็นผู้จัดทำทะเบียนการเทียบโอนผลการเรียนเป็นหลักฐานไว้ที่สถานศึกษา (ตัวอย่างแบบบันทึกการเทียบโอนผลการเรียน ดังแสดงในภาคผนวก)

7) แจ้งผลการเทียบโอน

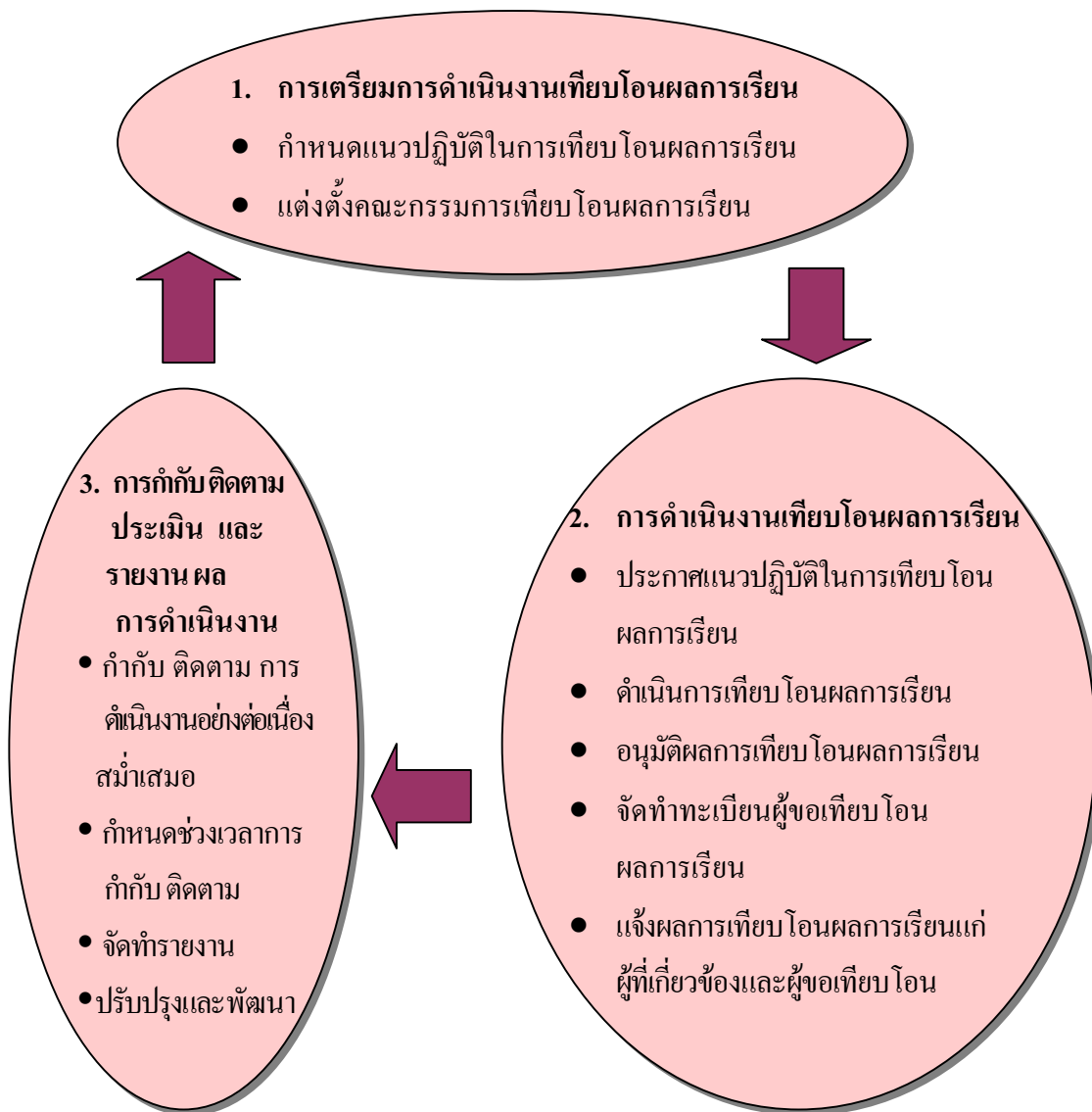
เมื่อหัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาผลการเทียบโอนผลการเรียนเรียบร้อยแล้วให้ฝ่ายทะเบียนวัดผลแจ้งผลการเทียบโอนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และแจ้งผู้ขอเทียบโอนทราบ (ใบแจ้ง

ผลการเทียบโอนผลการเรียนดังแสดงในภาคผนวก) ทั้งนี้ ให้เก็บหลักฐานการอนุมัติผลการเทียบโอนไว้ที่ฝ่ายทะเบียนอย่างเป็นทางการเป็นระบบเพื่อการอ้างอิง

3. การกำกับติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดจากการดำเนินงาน โดยกำหนดช่วงเวลาการกำกับติดตาม และผู้รับผิดชอบในการกำกับติดตามให้ชัดเจน เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานในแต่ละภาคเรียนหรือแต่ละปีการศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม และจัดทำเป็นรายงานเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อรับทราบ สถานศึกษาจะต้องนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา ระบบบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยต้องดำเนินการบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ระบบบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาแสดงดังแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 แสดงระบบบริหารจัดการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

ส่วนที่ 2 การกำหนดบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาต้องกำหนดบทบาทของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอนผลการเรียนให้ชัดเจน และครอบคลุมหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ โดยอาจมีแนวทางในการกำหนด ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการเทียบโอนผลการเรียน

ผู้รับผิดชอบ	บทบาทในการเทียบโอนผลการเรียน
1. คณะกรรมการ สถานศึกษา	- รับทราบผลการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน
2. หัวหน้าสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน - อนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน
3. คณะกรรมการเทียบโอน ผลการเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน - กำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินความรู้ และประสบการณ์ของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน - จัดทำหรือจัดหาเครื่องมือในการประเมินความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน - ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน - ประเมินความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน - ตัดสินผลการเทียบโอนผลการเรียนและนำเสนอหัวหน้าสถานศึกษาเพื่ออนุมัติการเทียบโอนผลการเรียน - ประเมินผลการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน
5. งานทะเบียนวัดผล	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานงานการเทียบโอนผลการเรียน - บันทึกผลการเทียบโอนผลการเรียน - พิจารณารวบรวมเอกสาร/หลักฐานทางการศึกษา กรณีผู้เรียนมีความประสงค์ขอเทียบโอนผลการเรียนไปยังสถานศึกษาอื่น และตามคำร้องขอของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน - ออกเอกสาร ใบแจ้งผลการเทียบโอนผลการเรียน ตามที่มีผู้ร้องขอ

ภาคผนวก

ตารางแสดงคำอธิบายของการเทียบโอน จำแนกตามประเภทของการเทียบโอน

ประเภทของการเทียบโอนก่อนประกาศใช้พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	คำอธิบาย	ประเภทของการเทียบโอนหลังประกาศใช้พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	คำอธิบาย
การเทียบความรู้/ การเทียบวุฒิ	การนำวุฒิที่เรียนเต็มตามหลักสูตรและจบการศึกษาโดยสมบูรณ์ มาเทียบกับวุฒิของกระทรวงศึกษาธิการในระดับเดียวกัน	การเทียบระดับการศึกษา	การนำผลการเรียน ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มาเทียบเคียง/ประเมิน เพื่อเทียบเท่าระดับการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา
การเทียบชั้นการศึกษา	การนำผลการเรียนจากต่างประเทศขณะที่ยังเรียนไม่จบหลักสูตร มาเทียบกับชั้นการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ	การเทียบโอนผลการเรียน	การนำผลการเรียน ผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาเทียบโอน/ประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา
การเทียบโอนผลการเรียน	การนำผลการเรียนเป็นรายวิชา /หมวดวิชา ในขณะที่ยังไม่จบหลักสูตรมาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการในระดับเดียวกัน		
- การเทียบความรู้ - การเทียบวุฒิ - การเทียบชั้นการศึกษา - การเทียบโอนผลการเรียน	ตามข้างบน	การเทียบโอนผลการศึกษา	การเทียบระดับการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน

แบบยื่นความจำนงขอเทียบโอนผลการเรียน

เขียนที่ .....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรื่อง ขอเทียบโอนผลการเรียน

เรียน ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการ .....

ด้วย(ค.ช., ค.ญ.,นาย,นางสาว)..... เกิดวันที่ .....

เดือน..... พ.ศ.....เลขประจำตัวประชาชน.....

ระดับการศึกษา.....จากสถานศึกษา.....

สังกัด.....อำเภอ..... จังหวัด.....

มีความประสงค์ขอให้เทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับ / ชั้น.....

ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา..... โดยมีเอกสารประกอบการพิจารณา ดังนี้

(ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง เพื่อระบุเอกสารประกอบการพิจารณา)

☐ ระเบียบแสดงผลการเรียน	☐ เอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล
☐ ระเบียบสะสม	☐ แฟ้มสะสมงาน
☐ หลักสูตรสถานศึกษา	☐ โครงการฝึกอาชีพ
☐ โครงการฝึกงาน	☐ ใบรับรองเวลาเรียนและผลการเรียนระหว่างภาค
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ.....ผู้ยื่น

(.....)

ได้ตรวจสอบเอกสาร/หลักฐานแล้ว เห็นว่า

(สำหรับสถานศึกษา)

- สามารถรับแบบยื่นความจำนงขอเทียบโอนผลการเรียนได้
- สามารถรับแบบยื่นความจำนงขอเทียบโอนผลการเรียนได้ แต่ขาดหลักฐาน.....
- ไม่สามารถรับแบบยื่นความจำนงขอเทียบโอนผลการเรียนได้ เนื่องจาก .....
- .....
- .....
- .....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

แบบเสนอขออนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรื่อง ขออนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

เรียน ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการ .....

ตามที่คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนได้ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของ
(ค.ช./ค.ญ./นาย/นาง/นางสาว) .....นามสกุล.....

เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....เลขประจำตัวประชาชน.....

ระดับการศึกษา.....จากสถานศึกษา.....

สังกัด.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ซึ่งขอเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับ / ชั้น.....ภาคเรียนที่.....

ปีการศึกษา.....ปรากฏผลการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขออนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

อนุมัติ

ไม่อนุมัติ เนื่องจาก.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้าสถานศึกษา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตราครุฑ/
ตราโรงเรียน

ใบแจ้งผลการเทียบโอนผลการเรียน

ชื่อสถานศึกษา (1) ..... ขอรับรองว่า นายนางนางสาว ..... (2) .....
 เลขประจำตัวประชาชน ..... (3) ..... วันเดือนปีที่เกิด ..... (4) .....
 ระดับการศึกษาเดิม ..... (5) ..... จาก ..... (6) .....
 จังหวัด ..... (7) ..... ได้ยื่นคำร้องขอเทียบโอนผลการเรียน โดยนำวุฒิ/ความรู้ทักษะ/ประสบการณ์ ..... (8) .....
 จากการศึกษา ..... (9) ..... เพื่อเข้าศึกษาต่อในภาคเรียนที่ ..... (10) ..... ปีการศึกษา ..... (11) .....
 ชั้น ..... (12) ..... ช่วงชั้น / ระดับ ..... (12) ..... ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ผลการเทียบโอน (13)	หมายเหตุ
	ชื่อรายวิชา/หมวดวิชา	
1. ภาษาไทย		
2. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		
3. คณิตศาสตร์		
4. วิทยาศาสตร์		
5. สุขศึกษาและพลศึกษา		
6. ศิลปะ		
7. ภาษาต่างประเทศ		
8. การงานอาชีพและเทคโนโลยี		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		

ผลการเรียนรู้อื่นที่คาดหวังหรือเนื้อหา/สาระที่ต้องเรียนเพิ่มเติม.....(14).....
 .....
 .....

รูปถ่าย
(15)

นายทะเบียน

ให้ไว้ ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... (16)

(..... (17) .....)
 (..... 18 .....)

หัวหน้าสถานศึกษา
 /..(19)...../.....

คำชี้แจงการกรอกใบแจ้งผลการเทียบโอนผลการเรียน

(1) ชื่อสถานศึกษา	ให้กรอกชื่อเต็มของโรงเรียนที่รับเทียบโอนผลการเรียน
(2) นาย / นาง / นางสาว	ให้กรอกชื่อและชื่อสกุลผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน
(3) เลขประจำตัวประชาชน	ให้กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก
(4) เกิดวันที่ / เดือน / ปี	ให้กรอกวัน เดือน ปี ที่เกิด
(5) ระดับการศึกษาเดิม	ให้กรอกชั้นเรียนที่เรียนชั้นสุดท้าย/ระดับ จากสถานศึกษาที่ขอเทียบ โอนผลการเรียน
(6) จาก.....	ให้กรอกชื่อสถานศึกษาที่เรียนชั้นสุดท้าย/ระดับ ของสถานศึกษาที่ขอเทียบโอนผลการเรียน
(7) จังหวัด.....	ให้กรอกชื่อจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาเดิม
(8) วุฒิ / ความรู้ / ทักษะและ ประสบการณ์	ให้กรอกชื่อวุฒิ / ความรู้ / ทักษะ / ประสบการณ์ที่ขอเทียบโอนผลการเรียน
(9) จากการศึกษา	ให้กรอกรูปแบบการศึกษาที่ขอเทียบโอนผลการเรียน เช่น การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย
(10) ภาคเรียนที่.....	ให้กรอกภาคเรียนที่รับเข้าศึกษาต่อ ว่า “1”, “2” หรือ “3”
(11) ปีการศึกษา.....	ให้กรอกปีการศึกษาที่รับเข้าศึกษาต่อ
(12) ชั้น.....ช่วงชั้นที่ / ระดับ...	ให้กรอกชื่อชั้น ชื่อช่วงชั้น/ ระดับชั้น ที่รับเข้าศึกษาต่อ
(13) ผลการเทียบโอน	ให้กรอกชื่อรายวิชา / หมวดวิชาที่รับเทียบโอนผลการเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมแนะแนว หรือ กิจกรรมนักเรียนอื่น ๆ
(14) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือเนื้อหาที่ต้องเรียนเพิ่มเติม	ให้กรอกผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือเนื้อหาที่ต้องเรียนเพิ่มเติมในแต่ละ สาระการเรียนรู้
(15) รูปถ่าย	ให้ติดรูปถ่าย ขนาด 4x5 ซม. และนายทะเบียนลงนามกำกับ รวมทั้ง ลงลายมือชื่อ โดยให้ส่วนหนึ่งติดบนรูปถ่ายอีกส่วนหนึ่งติดบนใบรับรอง
(16) ให้ไว้ ณ วันที่.... เดือน... พ.ศ.	ให้กรอกวัน เดือน ปี ที่ออกใบแจ้งผลการเทียบโอนผลการเรียน
(17) _____	หัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ทำการแทนหัวหน้าสถานศึกษาลงลายมือชื่อ
(18) ( )	เขียนหรือประทับตราชื่อ ชื่อสกุล และตำแหน่งของผู้ลงลายมือชื่อ
(19) ...../...../.....	กรอกวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อ

หมายเหตุ ให้ประทับตราประจำสถานศึกษาบนลายมือชื่อของหัวหน้าสถานศึกษา

ทะเบียนผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ชื่อสถานศึกษาเดิม/ รูปแบบการศึกษา	เทียบโอนเข้าหลัก สูตรชั้น/ระดับ	วัน/เดือน/ปี ที่เทียบโอน	หมายเหตุ

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แบ่งออกเป็นสามระดับ ดังนี้
(๑) การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยปกติเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก
ที่มีอายุสามปีถึงหกปี เพื่อเป็นการวางรากฐานชีวิตและการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งร่างกายและ
จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และการอยู่ร่วมในสังคม
(๒) การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียน
ได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐาน
โดยปกติใช้เวลาเรียนหกปี

(๓) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ ดังนี้

(ก) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนา
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ต่อจากระดับประถมศึกษา เพื่อให้รู้ความต้องการ ความสนใจ
และความถนัดของตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนความสามารถในการประกอบกิจการ
และอาชีพตามควรแก่วัย โดยปกติใช้เวลาเรียนสามปี

(ข) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน
ได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ
รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและทักษะทางสังคมที่จำเป็น โดยปกติใช้เวลาเรียนสามปี

ข้อ ๒ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามข้อ ๑ (๓) (ข) แบ่งเป็น
สองประเภท ดังนี้

(๑) ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด
ความสนใจ ศักยภาพ และความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อ
ในระดับอุดมศึกษา

(๒) ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ
ในการประกอบอาชีพให้เป็นกำลังแรงงานที่มีฝีมือ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายปองพล อดิเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารแนบต้นแบบการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการแบ่งระดับและการเทียบระดับการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ ววรรคสี่ และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการทบวง
มหาวิทยาลัยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การศึกษานอกระบบให้แบ่งออกเป็นสองระดับ ดังนี้

(๑) การศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็นสามระดับ คือ

(ก) การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

(ข) การศึกษาระดับประถมศึกษา

(ค) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็นสองระดับ คือ

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็น
ประเภทสามัญศึกษา และประเภทอาชีวศึกษา

(๒) การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็นสองระดับ คือ

(ก) การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา

(ข) การศึกษาระดับปริญญา

ข้อ ๒ การศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรฝึกอบรม
ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้เรียนอาจนำผลการเรียน ความรู้
และประสบการณ์มาเทียบระดับการศึกษากับการศึกษาในระบบหรือการศึกษานอกระบบตามข้อ ๑ ได้

ข้อ ๓ การเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่า
ปริญญา ให้สถานศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนด แต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่เกินห้าคน ทั้งนี้
ต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาของการศึกษาระดับนั้นจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน
และผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดผลและประเมินผลจำนวนหนึ่งคน ดำเนินการประเมิน
เทียบระดับการศึกษาตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา
หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผล และเกณฑ์การจบหลักสูตรนั้น

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และให้
หัวหน้าสถานศึกษาตามวรรคหนึ่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษานั้นจำนวนหนึ่งคนเป็นเลขานุการ

ข้อ ๔ กรรมการตามข้อ ๓ อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง
อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการดำรงตำแหน่งครบตามวาระแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการ
ชั้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่ากรรมการที่ได้รับ
แต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ข้อ ๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๔ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้

กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ สถานศึกษาที่รัฐมนตรีกำหนดอาจแต่งตั้ง
กรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่ง
คนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่
ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ
ที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

ข้อ ๖ การประชุมของคณะกรรมการให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาระดับอุดมศึกษาคณะหนึ่ง
ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งจำนวน
สามคน และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยแต่งตั้งจำนวน
เจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และให้ผู้อำนวยการ
สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๘ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการ
เทียบระดับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้นำข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาระดับอุดมศึกษามีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

(๑) ออกระเบียบ กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเทียบระดับการศึกษา ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผล และเกณฑ์การจบหลักสูตรนั้น

(๒) พิจารณาดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษาระดับอุดมศึกษา

(๓) ตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๔) ดำเนินการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๐ การศึกษานอกระบบที่มีระดับเดียวกันกับการศึกษาในระบบให้ถือว่า
มีมาตรฐานการศึกษาเท่าเทียมกัน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๖

(นายปองพล อดิเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(นายปองพล อดิเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ วก ๑๐๙๔/๒๕๓๔

เรื่อง การเทียบชั้นการศึกษา

เนื่องด้วยในปัจจุบันนี้มีนักเรียนที่ยังไม่จบในแต่ละระดับของการศึกษาได้เดินทางไปศึกษาต่อในต่างประเทศ และต่อมาภายหลังมีความจำเป็นต้องเดินทางกลับ หรือมีนักเรียนที่ได้ศึกษาเล่าเรียนจากต่างประเทศได้ขอเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาภายในประเทศในช่วงระยะเวลาที่ต่างกัน ประกอบด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้มีการปรับปรุงหลักสูตรในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดแนวปฏิบัติขึ้น

ฉะนั้น จึงให้ยกเลิกคำสั่ง ที่ วก ๔๔๗/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๒๗ และคำสั่งหรือหนังสือสั่งการอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในคำสั่งนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้ใช้คำสั่งนี้แทน ทั้งนี้โดยให้สถานศึกษาที่รับนักเรียนเข้าเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ดังนี้

๑. ในการพิจารณาเทียบชั้นการศึกษาจากต่างประเทศ ให้ใช้วิธีการเทียบชั้นตามตารางที่ ๑ การเทียบชั้น

ตารางที่ ๑ การเทียบชั้น

เกรด	เทียบเท่า	ชั้น
๑	"	ป.๑
๒	"	ป.๒
๓	"	ป.๓
๔	"	ป.๔
๕	"	ป.๕
๖	"	ป.๖

เอกสารแนบคํานับถอยหลังการเทียบชั้นที่ฐานและการศึกษาในระดับชั้นระดับต่ำกว่าปริญญา

เกรด	เทียบเท่า	ชั้น
๘	"	ม.๑
๙	"	ม.๒
๑๐	"	ม.๓
๑๑	"	ม.๔
๑๒	"	ม.๕

ในกรณีที่บางประเทศไม่ใช้เรียกเป็นเกรด ให้ใช้จำนวนปีการศึกษาในการเทียบชั้น

๒. สถานศึกษาที่จะให้มีการเทียบชั้นได้ ต้องเป็นสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองจากทางราชการของประเทศนั้น

๓. ให้นำหลักฐานการศึกษาชั้นสุดท้าย ณ ต่างประเทศ มาพิจารณาว่าได้เรียนอยู่ในชั้นที่อ้างจริงหรือไม่ และนิยามการเรียนเป็นประการใด

๔. ให้สองประวัติการศึกษา หากเคยศึกษาในประเทศมาก่อนได้เคยศึกษาอยู่ ณ โรงเรียนใด เรียนหลักสูตรใด สอบได้ชั้นใด หรือสอบไล่ปีที่เท่าใด หรือมีหน่วยการเรียนสะสมเท่าใด เรียนแผนการเรียนใด เมื่อไปศึกษาต่อได้เข้าศึกษาต่อในชั้นใด ครั้งสุดท้ายสอบได้ชั้นใดหรือมีหน่วยกิตหรือหน่วยการเรียนสะสมเท่าใด

๕. ในกรณีเรียนในระดับประถมศึกษา ให้เทียบตามตารางที่ ๑ การเทียบชั้น แล้วพิจารณาแต่ละกรณีตามตารางที่ ๒ การจัดเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา หายค่าดังนี้

๖. ในกรณีเรียนในระดับมัธยมศึกษา ให้เทียบตามตารางที่ ๑ การเทียบชั้น แล้วพิจารณาแต่ละกรณีตามตารางที่ ๓ การจัดเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษา หายค่าดังนี้

๗. สำหรับชั้นที่เรียนในต่างประเทศก่อนชั้นที่มาขอเทียบทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้โอนผลการเรียนให้ทุกรายวิชา การกวดสอบความใน รบ.๑-ค/ป ให้กรอกข้อความว่า "โอนผลการเรียนให้.....หน่วยการเรียน" (ตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือกเรียน) ลงในช่องระดับผลการเรียนของชั้นที่โอนตามแนวช่อง "สอบปกติ" หรือเขียนหมายเลข ๓ ช่อง

๘. เมื่อดำเนินการจัดเข้าชั้นเรียนเรียบร้อยแล้วให้รายงานให้กรมวิชาการทราบเพื่อการตรวจสอบในการรับเข้าเรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๔ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔

(Signature)

หมวดที่ ๒ การจัดการเรียนในระดับประถมศึกษา

กรณีที่	พื้นฐานผู้เรียน	ช่วงเวลาเข้าเรียน	แนวปฏิบัติ
๑	<p>กรณีนี้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ได้รับการตัดสิน ผ่านมาแล้วอย่างน้อย ๑ ภาคเรียน</p>	<p>๑.๑ มาเข้าเรียนภายในสัปดาห์แรก ของภาคเรียนที่ ๑</p> <p>๑.๒ มาเข้าเรียนกลางหรือปลาย ภาคเรียนที่ ๑</p> <p>๑.๓ มาเข้าเรียนภายในสัปดาห์แรก ของภาคเรียนที่ ๒ หรือ ๓</p>	<p>๑.๑.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย *</p> <p>๑.๑.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ</p> <p>๑.๒.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย *</p> <p>๑.๒.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ และนับเวลาเรียนตนเอง</p> <p>๑.๒.๓ ให้มีการสอนเพิ่มเติมพื้นฐานในส่วนที่ยังขาด **</p> <p>๑.๓.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย *</p> <p>๑.๓.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ</p> <p>๑.๓.๓ โอนผลการเรียนให้นักเรียนที่ ๑ หรือ ๒ (ให้ถือว่าผ่านจุดประสงค์ใน ป.๑๒</p>
๒	<p>กรณีนี้ผู้เรียนได้รับเป็นบางส่วนแต่ยังไม่ได้รับ การตัดสินผลการเรียนภาคเรียนแรก</p>	<p>๑.๔ มาเข้าเรียนกลางหรือปลาย ภาคเรียนที่ ๒ หรือ ๓</p> <p>๒.๑ มาเข้าเรียนภายในสัปดาห์แรก ของภาคเรียนที่ ๑</p>	<p>ภาคเรียนที่ ๑ หรือ ๒ ทั้งหมด)</p> <p>๑.๔.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย *</p> <p>๑.๔.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ และนับเวลาเรียนตนเอง</p> <p>๑.๔.๓ ให้มีการสอนเพิ่มเติมพื้นฐานในส่วนที่ยังขาด **</p> <p>๑.๔.๔ โอนผลการเรียนให้ทุกภาคที่ผ่านแล้ว (ให้ถือว่าผ่านจุดประสงค์ใน ป.๑๒ ของทุกภาค</p> <p>แต่ต้องได้รับการประเมินผลปลายภาคเรียนที่ ๒ หรือ ๓ หรือไปเลยก็ได้ (แต่กรณี)</p> <p>๒.๑.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย *</p> <p>๒.๑.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ</p>

กรณีที่	•	พื้นฐานผู้เรียน	ช่วงเวลาเข้าเรียน	แนวปฏิบัติ
๓	•	<p>กรณีนักเรียนไม่เคยเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น</p>	<p>๒.๒ มาเข้าเรียนภาคกลางหรือปลายภาคเรียนที่ ๑</p> <p>๒.๓ มาเข้าเรียนต้นหรือกลางหรือปลายภาคเรียนที่ ๒</p> <p>๓.๑ มาเข้าเรียนภายในสัปดาห์แรกของภาคเรียนที่ ๑</p> <p>๓.๒ มาเข้าเรียนภาคกลางหรือปลายภาคเรียนที่ ๑</p> <p>๓.๓ มาเข้าเรียนต้นหรือกลางหรือปลายภาคเรียนที่ ๒</p>	<p>๒.๒.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานภาษาไทย *</p> <p>๒.๒.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ตามปกติ และนับเวลาเรียนต่อเนื่อง</p> <p>๒.๒.๓ ให้มีการสอนเพิ่มเติมพื้นฐานในส่วนที่ยังขาด **</p> <p>๒.๒.๔ ในภาคต้นผลการเรียนแต่ละรายวิชาให้คิดจากการประเมินผลตั้งต้นแต่เริ่มที่รับเข้าเรียนเท่านั้น</p> <p>๒.๓.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานภาษาไทย *</p> <p>๒.๓.๒ โรงเรียนอาจพิจารณาปรับเข้าเรียนรอบ โดยไม่ต้องมีการประเมินผลการเรียน ***</p> <p>๓.๑.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานภาษาไทย *</p> <p>๓.๑.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ตามปกติ</p> <p>๓.๑.๓ ให้ทดสอบพื้นฐานภาษาไทย *</p> <p>๓.๑.๔ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ตามปกติ และนับเวลาเรียนต่อเนื่อง</p> <p>๓.๑.๕ ให้มีการสอนเพิ่มเติมพื้นฐานในส่วนที่ยังขาด **</p> <p>๓.๑.๖ ในภาคต้นผลการเรียนแต่ละรายวิชาให้คิดจากการประเมินผลตั้งต้นแต่เริ่มที่รับเข้าเรียนเท่านั้น</p> <p>๓.๑.๗ ให้ทดสอบพื้นฐานภาษาไทย *</p> <p>๓.๑.๘ โรงเรียนอาจพิจารณาปรับเข้าเรียนรอบ โดยไม่ต้องมีการประเมินผลการเรียน ***</p>

หมายเหตุ

- * ให้ทดสอบพื้นฐานภาษาไทยเพื่อดูว่ามีพื้นฐานภาษาไทยเพียงพอหรือไม่ หากยังไม่ถึงระดับที่นำท้อใจให้สถานศึกษาจัดสอนเพิ่มเติม โดยกระทำไปพร้อมกับกรรับเข้าเรียน หากผลการทดสอบพื้นฐานภาษาไทยอยู่ในระดับที่ต่ำมาก สถานศึกษาอาจลดชั้นให้เรียนในระดับที่ต่ำกว่าได้
- ** หมายถึงการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ในส่วนที่ไม่ได้เรียนตั้งแต่ต้น ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ เพื่อให้สามารถเรียนต่อไปได้
- *** ให้รับเข้าเรียนรอบโดยไม่ต้องมีการประเมินผลกระเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ เพื่อเข้าเรียนในชั้นนั้นในไม่มีการศึกษาต่อไป หรือให้นักเรียนรอไว้เพื่อเข้าเรียนในชั้นนั้นในปีการศึกษาต่อไป

ตารางที่ ๑. การจัดเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษา

กรณีที่	พื้นฐานผู้เรียน	ช่วงเวลาที่เข้าเรียน	แนวปฏิบัติ
๑	กรณีนักเรียนมีผลการเรียนที่ได้รับ การตัดสินผ่านมาแล้วอย่างน้อย ๑ ภาคเรียน	๑.๑ มาเข้าเรียนภายในชั้นปีถัดแรก ของภาคเรียนที่ ๑ ๑.๒ มาเข้าเรียนกลางหรือปลาย ภาคเรียนที่ ๑ ๑.๓ มาเข้าเรียนภายในชั้นปีถัดแรก ของภาคเรียนที่ ๒ ๑.๔ มาเข้าเรียนกลางหรือปลาย ภาคเรียนที่ ๒	๑.๑.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๑.๑.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ ๑.๒.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๑.๒.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ และนับเวลาเรียนต่อเนื่อง ๑.๒.๓ ให้มีการสอบเพิ่มเติมพื้นฐานในส่วนที่ยังขาด ** ๑.๒.๔ ในการตัดสินผลการเรียนแต่ละรายวิชาให้คิดจากการประเมินผลตั้งแต่วันแรกที่รับ เข้าเรียนเท่านั้น ๑.๓.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๑.๓.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ ๑.๓.๓ โอนผลการเรียนให้ไว้ในภาคเรียนที่ ๑ ๑.๔.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๑.๔.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ และนับเวลาเรียนต่อเนื่อง ๑.๔.๓ โอนผลการเรียนให้ไว้ในภาคเรียนที่ ๑ ๑.๔.๔ ในการตัดสินผลการเรียนแต่ละรายวิชาให้คิดจากการประเมินผลตั้งแต่วันแรกที่รับ เข้าเรียนเท่านั้น ๑.๔.๕ ให้มีการสอบเพิ่มเติมพื้นฐานในส่วนที่ยังขาด ** ๒.๑.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๒.๑.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่น ๆ ตามปกติ
๒	กรณีนักเรียนได้เรียนเป็นบางส่วน แต่ยังไม่ได้รับการตัดสินผลการเรียน ภาคเรียนแรก	๒.๑ มาเข้าเรียนภายในชั้นปีถัดแรก ของภาคเรียนที่ ๑	

กรณีที	• พื้นฐานผู้เรียน	ช่วงเวลาภาษาเข้าเรียน	แนวปฏิบัติ
๓	กรณีนักเรียนไม่เคยเรียนในชั้นที่จะขอเข้าเรียน	๒.๒ มาเข้าเรียนกลางหรือปลายภาคเรียนที่ ๑ ๒.๓ มาเข้าเรียนต้นหรือกลางหรือปลายภาคเรียนที่ ๒ ๓.๑ มาเข้าเรียนภายในสัปดาห์แรกของภาคเรียนที่ ๑ ๓.๒ มาเข้าเรียนกลางหรือปลายภาคเรียนที่ ๑ ๓.๓ มาเข้าเรียนต้นหรือกลางหรือปลายภาคเรียนที่ ๒	๒.๒.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๒.๒.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ตามปกติ และนับเวลาเรียนต่อเนื่อง ๒.๒.๓ ให้มีการสอนเพิ่มเติมพื้นฐานใน ส่วนที่ยังขาด ** ๒.๒.๔ ไม่มีการตัดสินผลการเรียนแต่ละรายวิชาให้คิดจากการประเมินผลตั้งแต่ต้นที่รับเข้าเรียนเท่านั้น ๒.๓.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๒.๓.๒ โรงเรียนอาจพิจารณาปรับเข้าเรียนรอ โดยไม่ต้องมีการประเมินผลการเรียน *** ๓.๑.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๓.๑.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ตามปกติ ๓.๑.๓ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๓.๑.๔ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ตามปกติ และนับเวลาเรียนต่อเนื่อง ๓.๒.๑ ให้มีการสอนเพิ่มเติมพื้นฐานใน ส่วนที่ยังขาด ** ๓.๒.๒ ให้รับเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ตามปกติ และนับเวลาเรียนต่อเนื่อง ๓.๒.๓ ให้มีการสอนเพิ่มเติมพื้นฐานใน ส่วนที่ยังขาด ** ๓.๒.๔ ไม่มีการตัดสินผลการเรียนแต่ละรายวิชาให้คิดจากการประเมินผลตั้งแต่ต้นที่รับเข้าเรียนเท่านั้น ๓.๓.๑ ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทย * ๓.๓.๒ โรงเรียนอาจพิจารณาปรับเข้าเรียนรอ โดยไม่ต้องมีการประเมินผลการเรียน ***

หมายเหตุ * ให้ทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทยเพื่อดูว่ามีพื้นฐานภาษาไทยเพียงพอสำหรับเข้าเรียน หากผลการทดสอบพื้นฐานความรู้ภาษาไทยอยู่ในระดับที่ต่ำมาก สถานศึกษาอาจลดชั้นให้เรียนในชั้นที่ต่ำกว่าได้

** หมายถึงการสอบเพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ในส่วนที่มีได้มาเรียนตั้งแต่ต้น ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ เพื่อให้สามารถเรียนต่อไป

*** ให้รับเข้าเรียนรอ โดยไม่ต้องมีการประเมินผลการเรียนก่อนจนจนจบหลักสูตรการเรียนรู้ออกกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ เพื่อเข้าเรียนในชั้นนั้นในชั้นนั้นในมีการศึกษาต่อไป หรือให้นักเรียนรอไว้เพื่อเข้าเรียนในชั้นนั้นในมีการศึกษาต่อไป

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง หลักการและแนวปฏิบัติการเทียบชั้นการศึกษา
สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน

เพื่อให้การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม และเพื่อให้สถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน
องค์กรเอกชนที่ดำเนินโครงการแลกเปลี่ยน และสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สามารถดำเนินการ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเทียบชั้นการศึกษาได้อย่างถูกต้องและเป็นแนวเดียวกัน จึงให้ยกเลิกหลักการ
เทียบชั้นการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ไปศึกษาต่อต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ที่กำหนดไว้ก่อนใช้ประกาศฉบับนี้ และให้ใช้หลักการและแนวปฏิบัติการเทียบชั้นการศึกษา
สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ไปศึกษาต่อต่างประเทศเป็นระยะ
เวลา 1 ปีการศึกษา ทุกโครงการ ดังนี้

หลักการ

1. การเทียบชั้นการศึกษาให้พิจารณาจากองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้
  - 1.1 พื้นความรู้เดิมของนักเรียนก่อนเดินทาง
  - 1.2 หลักฐานการศึกษาที่ได้รับจากต่างประเทศ เป็นใบแสดงผลการเรียนเป็นรายวิชาที่
ได้รับการประเมินผลการเรียนแล้ว
  - 1.3 สถานศึกษาในต่างประเทศที่จะเทียบชั้นการศึกษาให้จะต้องเป็นสถานศึกษาของรัฐ
หากเป็นสถานศึกษาของเอกชนจะต้องได้รับการรับรองมาตรฐาน (accredited) จากรัฐบาล หรือองค์กรที่มี
หน้าที่ในการรับรองมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับเป็นสากล หรือเป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรของรัฐ
2. ให้เทียบชั้นการศึกษาตามลำดับชั้นต่อเนื่องจากที่ได้เรียนอยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็
การเรียนต่อเนื่อง การเรียนข้ามชั้น หรือการเรียนข้ามชั้น ในต่างประเทศ
3. การพิจารณาเทียบชั้นการศึกษาให้พิจารณาเป็นรายกรณี ตามตารางเทียบชั้นการศึกษา
สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ไปศึกษาต่อต่างประเทศ
4. ให้นำเวลาเรียนต่อเนื่องในต่างประเทศและในประเทศ โดยไม่ถือว่าขาดเรียน
5. ชั้นที่ได้เรียนในต่างประเทศ ให้โอนหน่วยการเรียนภายในปีการศึกษาเดียวกัน ยกเว้น
ภาคเรียนที่ 2 ชั้น ม.6 ไม่ให้โอนหน่วยการเรียน

6. รายวิชาในชั้นเรียน/ภาคเรียนที่ได้เรียนในต่างประเทศจะได้รับการยอมรับผลการเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้โอนหน่วยการเรียนตามแผนการเรียนในประเทศ แต่ไม่ต้องนำหน่วยการเรียนที่โอนมาคิดระดับผลการเรียนเฉลี่ยเพื่อประกอบการอนุมัติการจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย หากจะคิดระดับผลการเรียนเฉลี่ยเพื่อประกอบการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ให้เป็นดุลยพินิจของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือหน่วยงานที่รับสมัคร ที่จะคิดระดับผลการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์สากล โดยพิจารณาจากใบแสดงผลการเรียนที่ได้รับจากต่างประเทศ

7. ปีการศึกษาที่อยู่ระหว่างศึกษาต่อในต่างประเทศ หากรายวิชาในภาคเรียนใดในประเทศที่มีระดับผลการเรียนแล้ว ไม่ต้องโอนหน่วยการเรียนในภาคเรียนนั้นซ้ำอีก

8. โรงเรียนสามารถจัดสอบปลายภาคเรียนให้กับนักเรียน ก่อนกำหนดเดินทางไปต่างประเทศ

9. ให้ประเมินความรู้ความสามารถ หลังการจัดเข้าชั้นเรียน เพื่อเตรียมพื้นฐานการเรียน

10. การอนุญาตลาพักการเรียน การจัดสอบปลายภาคให้กับนักเรียนก่อนเดินทาง การประเมินความรู้ความสามารถหลังจากนักเรียนเดินทางกลับ และการจัดเข้าชั้นเรียน ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา และให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

11. นักเรียนที่ได้เรียนจบเกรด 12 ในต่างประเทศ แต่ไม่ได้ประกาศนียบัตร/ Transcript ที่แสดงการจบหลักสูตร High School โดยสมบูรณ์ ไม่สามารถขอเทียบความรู้เท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนนักเรียนที่มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์การเทียบความรู้เท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หากประสงค์จะขอใบเทียบความรู้ ให้ยื่นคำร้องขอที่กรมวิชาการ พร้อมแสดงประกาศนียบัตรและ/หรือใบแสดงผลการเรียน (Transcript) ที่จบการศึกษา โดยสมบูรณ์ ตามรูปแบบเฉพาะของหลักฐานการศึกษาของประเทศไทยนั้น ๆ

แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา

1. ให้ประสานงานกับองค์กรเอกชนที่จัดโครงการแลกเปลี่ยน เพื่อการจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการแลกเปลี่ยน ในด้านการจัดกิจกรรมในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสำนักงานเครือข่ายในต่างประเทศที่เป็นผู้ดูแลนักเรียนไทยในต่างประเทศตลอดระยะเวลา 1 ปีการศึกษา เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน และเพื่อการบริการข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

2. จัดให้มีบริการข้อมูลข่าวสาร การให้คำแนะนำ คำปรึกษา อย่างเป็นระบบแก่นักเรียนและผู้ปกครองที่สนใจ

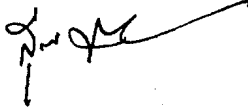
3. ให้โรงเรียนกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน และจัดทำข้อตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษร ระหว่างโรงเรียนและนักเรียน / ผู้ปกครอง ในเรื่องการลาพักการเรียน การจัดเตรียมหลักฐานการศึกษาก่อนเดินทาง การรายงานตัวเพื่อกลับเข้าชั้นเรียน และการเทียบชั้นการศึกษาเพื่อการเรียนต่อเนื่อง

พื้นความรู้	ชั้นเรียนในต่างประเทศ	แนวปฏิบัติในการรับเข้าเรียน
1. กำลังเรียน ม.4	ชั้นเดิม หรือสูงกว่า	1. โอนหน่วยการเรียนชั้น ม.4 ในภาคเรียนที่ยังไม่มีผลการเรียน แต่ไม่ให้ระดับผลการเรียน 2. รับเข้าเรียน ม.5 ตามปกติ ในภาคเรียนที่ 1 3. ประเมินความรู้ความสามารถชั้น ม. 4 เพื่อการสอนซ่อมเสริม ในกรณีที่ผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ
2. จบ ม.4	ชั้นเดิม หรือสูงกว่า	1. โอนหน่วยการเรียนชั้น ม.5 แต่ไม่ให้ระดับผลการเรียน 2. รับเข้าเรียน ม.6 ตามปกติ ในภาคเรียนที่ 1 3. ประเมินความรู้ความสามารถชั้น ม. 5 เพื่อการสอนซ่อมเสริม ในกรณีที่ผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ
3. กำลังเรียน ม.5	ชั้นเดิม หรือต่ำกว่า หรือสูงกว่า	1. โอนหน่วยการเรียนชั้น ม.5 ในภาคเรียนที่ยังไม่มีผลการเรียน แต่ไม่ให้ระดับผลการเรียน 2. รับเข้าเรียน ม.6 ตามปกติ ในภาคเรียนที่ 1 3. ประเมินความรู้ความสามารถชั้น ม. 5 เพื่อการสอนซ่อมเสริม ในกรณีที่ผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ
4. จบ ม.5	ชั้นเดิม หรือต่ำกว่า หรือสูงกว่า	1. โอนหน่วยการเรียนชั้น ม.6 ในภาคเรียนที่ 1 แต่ไม่ให้ระดับผลการเรียน 2. รับเข้าเรียน ม.6 ภาคเรียนที่ 2 กรณีกลับมาภาคเรียนที่ 2 หรือ จัดสอบทุกรายวิชาของภาคเรียนที่ 2 เพื่ออนุมัติการจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้เป็นกรณีพิเศษ โดยไม่ต้องรอนถึงปลายภาค กรณีที่กลับมาหลังจากโรงเรียนจัดสอบปลายภาคแล้ว
5. กำลังเรียน ม.6 ภาคเรียนที่ 1	ชั้นที่ต่ำกว่า หรือสูงกว่า หรือชั้นสูงสุดของมัธยมศึกษาตอนปลายแต่คุณสมบัตินั้นครบในการขอเทียบความรู้เท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	1. โอนหน่วยการเรียนชั้น ม.6 ภาคเรียนที่ 1 ในกรณีที่ยังไม่มีระดับผลการเรียน แต่ไม่ให้ระดับผลการเรียน 2. จัดสอบทุกรายวิชาของภาคเรียนที่ 2 ให้เป็นกรณีพิเศษ เพื่ออนุมัติการจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยไม่ต้องรอนถึงปลายภาค และให้ระดับผลการเรียนด้วย หรือ รับเข้าเรียนต่อเนื่องในชั้น ม.6 ภาคเรียนที่ 1 ตามปกติ หากนักเรียนประสงค์จะเรียนซ้ำทั้งปี
6. กำลังเรียน ม.6 ภาคเรียนที่ 2	ชั้นที่ต่ำกว่า หรือสูงกว่า หรือชั้นสูงสุดของมัธยมศึกษาตอนปลายแต่คุณสมบัตินั้นครบในการขอเทียบความรู้เท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	รับเข้าเรียนต่อเนื่องในภาคเรียนที่ 2 หรือ จัดสอบทุกรายวิชาของภาคเรียนที่ 2 ให้เป็นกรณีพิเศษ เพื่ออนุมัติการจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีที่กลับมาหลังจากโรงเรียนจัดสอบปลายภาคแล้ว

แนวปฏิบัติสำหรับนักเรียน

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการขององค์กรที่ดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนให้มีความชัดเจน ทั้งรายละเอียดของการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบกิจกรรมในประเทศและต่างประเทศ และสำนักงานเครือข่ายที่เป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลนักเรียนในต่างประเทศ
2. ศึกษาข้อมูลข่าวสาร หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่โรงเรียนกำหนด หลักการและแนวปฏิบัติที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นต้องทราบและที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างละเอียด โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับและสิ่งที่จะต้องเสียประโยชน์ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น สถานศึกษา องค์กรเอกชนที่จัดโครงการแลกเปลี่ยน
3. ในกรณีที่นักเรียนประสงค์จะเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ตามที่โรงเรียนกำหนด
4. ศึกษาระบบการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การออกหลักฐานการศึกษา ช่วงเวลาเปิดภาคเรียน ของสถานศึกษาในต่างประเทศที่จะไปศึกษาต่อ เพื่อให้มีความต่อเนื่องกับการศึกษาในประเทศ
5. นักเรียนที่ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ควรปฏิบัติดังนี้
  - 5.1 ให้นักเรียนยื่นคำร้องเป็นการล่วงหน้า เพื่อแสดงความจำนงในการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ตามแบบคำร้องที่โรงเรียนกำหนด พร้อมแนบเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
  - 5.2 ศึกษาข้อมูลทางการศึกษาของประเทศที่ประสงค์จะไปศึกษาต่ออย่างละเอียดเป็นการล่วงหน้า
  - 5.3 ร่วมประสานเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างโครงการแลกเปลี่ยนกับสถานศึกษาเพื่อการเตรียมตัว ตรวจสอบข้อมูล และทำความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกัน โดยเฉพาะหลักการและแนวปฏิบัติการเทียบชั้นการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนก่อนการเดินทางเสียแต่เนิ่น ๆ และเมื่อเดินทางกลับต้องรายงานตัวกลับเข้าชั้นเรียนตามระยะเวลาที่กำหนด
  - 5.4 จัดเตรียมใบแสดงผลการเรียนเป็นรายวิชา (Transcript) ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้ผ่านการประเมินผลการเรียนแล้ว เพื่อนำติดตัวไปยังต่างประเทศ
  - 5.5 การเลือกรายวิชาเรียนในต่างประเทศ ควรสอดคล้องกับแผนการเรียนในประเทศ และเป็นรายวิชาพื้นฐานในสาขาวิชาที่จะเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา
  - 5.6 จัดเตรียมหลักฐานการศึกษาที่ได้รับจากต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการขอเทียบชั้นการศึกษา หรือขอเทียบความรู้เท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

ประกาศ ณ วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2545

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารแนบดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญา

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการจัดทำแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

ระหว่าง วันที่ 3 - 7 มีนาคม 2545

ณ โรงแรมโคซี่บีช พัทยา จังหวัดชลบุรี

1. รองอธิบดีกรมวิชาการ (นางอารีรัตน์ วัฒนสิน) กรมวิชาการ
2. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมมาตรฐาน (ดร.ปริญานุษ จริยวิธานนท์) กรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาเครื่องมือวัดผล (ดร.บุญชู ชลชัยเกียรติ) กรมวิชาการ
4. ผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบทางการศึกษา (ดร.ชอบ ลีซอ) กรมวิชาการ
5. นายเอื้อ จานทอง หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 12
6. นางสาวสุกลักษณ์ ภูหาทอง หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 9
7. นางกาญจนา ชุมศรี โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี) 2
8. นางสาวกึ่งกาญจน์ เตียวพาณิชย์เจริญ โรงเรียนสตรีวิทยา 2
9. นางสมคิด ปุชิตเสถียร โรงเรียนสตรีวิทยา 2
10. นายวิโรจน์ อินทโชติ โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี
11. นางสาวนันทนา ลินะเปสนันท์ โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา
12. นางชยาภรณ์ พวงมาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา
13. นางวรรณลออ กังกัง โรงเรียนมารีย์วิทยา
14. นางกัลยาณี เรือนงาม โรงเรียนมารีย์วิทยา
15. นางสาวนิตยา จันทรัมย์ โรงเรียนมารีย์วิทยา
16. นายศิริศักดิ์ สรรเสริญสุข โรงเรียนมารีย์วิทยา
17. นางยศพร เสนะวีณิน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม
18. นายชวลิต สูงใหญ่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม)
19. นางสาวสมบูรณ์ ใจเที่ยง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาศดพระราชวังสนามจันทร์
20. นางพรทิพย์ กล้ารบ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
21. นายสมชัย พูนทอง กรมการศึกษานอกโรงเรียน
22. นางสุทธีณี งามเขตต์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
23. นางสาวสุพัตรา ไทวรารา กรมการศึกษานอกโรงเรียน
24. นางสาวพิชา เกษตรเวทิน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดชลบุรี
25. นางสาวรัตนา เทพคลไชย กรมอาชีวศึกษา

26.	นางสาวกฤษณีย์ อุทุมพร	กรมอาชีวศึกษา
27.	นางพวงพรรณ ชันติมากร	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
28.	นายสุนทร ยุทธชนะ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
29.	นางสาวสุรีย์ สุทธิพัฒน์	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
30.	นายวิชัย ธรรมเจริญ	กรมการศาสนา
31.	นายประยูร จรเจริญ	กรมการศาสนา
32.	นางสาวจิราภรณ์ จันทร์สุพัฒน์	สถาบันราชภัฏพระนคร
33.	นางสาวทิพวัลย์ คำคง	สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับสูง
34.	นางจิตติมา บัวมาศ	กรมศิลปากร
35.	นายศรัณย์ โรจนพันธ์	กรมศิลปากร
36.	นางประเทืองทิพย์ นวพรไพศาล	กรมศิลปากร
37.	นายประสงค์ เอี้ยวเจริญ	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
38.	นายธีรยุทธ เหล่าพานิชย์	สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
39.	นางศิริวรรณ จันทร์กะพ้อ	สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
40.	นายยุทธชัย เฉลิมชัย	ศูนย์ประสานงานการจัดการศึกษาโดยครอบครัว
41.	นางวิไลลักษณ์ จุฬานนท์	ศูนย์ประสานงานการจัดการศึกษาโดยครอบครัว
42.	ม.ล.จันทร์กฤษณา ผลวิวัฒน์	ศูนย์ประสานงานการจัดการศึกษาโดยครอบครัว
43.	นางสาวพูนศรี อัมประไพ	กรมวิชาการ
44.	นางสาวไพรวลัย พิทักษ์สาธิต	กรมวิชาการ
45.	นางทิพวรรณ อุ่ทองทรัพย์	กรมวิชาการ
46.	นางกัลยาณี อุดกฤษณ์	กรมวิชาการ
47.	นางสาวอรนุช อยู่ทิม	กรมวิชาการ
48.	นางผาณิต ทวีศักดิ์	กรมวิชาการ
49.	นางสาวอมรรัตน์ คำแดง	กรมวิชาการ
50.	นางสาวมธุรส ประภาจันทร์	กรมวิชาการ
51.	นางสาววัลย์พรรณ สืบรอด	กรมวิชาการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน
และจัดทำคู่มือการเทียบโอนผลการเรียน

ระหว่าง วันที่ 2 – 7 มิถุนายน 2545

ณ โรงแรมเวลคัม จอมเทียนบีช พัทยา จังหวัดชลบุรี

1.	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาเครื่องมือวัดผล (ดร.บุญชู ชลชัยเกียรติ)	กรมวิชาการ
2.	ผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบทางการศึกษา (ดร.ชอบ ลีชอ)	กรมวิชาการ
3.	นางสาวพูนศรี อิมประไพ	กรมวิชาการ
4.	นางพรทิพย์ กล้ารบ	กรมการศึกษานอกโรงเรียน
5.	นางวนิดา ศรีเมืองใต้	กรมการศึกษานอกโรงเรียน
6.	นายสมชัย พูนทอง	กรมการศึกษานอกโรงเรียน
7.	นางสุพัตรา โทวารภา	ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย
8.	นางอรุณวตรี กระแสบุตร	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยอง
9.	นายปัญญา ประเสริฐศรี	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
10.	นางสาวรัตนา เทพคลไชย	กรมอาชีวศึกษา
11.	นายสุนทร ยุทธชนะ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
12.	นางสาวปรียาพร ญาณะชัย	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
13.	นางสาวมัลลิกา ยวนเดมีย์	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
14.	นายประยูร มัย โภคา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
15.	นางสาวกชรัตน์ วัธนวิสิต	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
16.	นายธรรมรส ศรีเที่ยงตรง	กรมการศาสนา
17.	นางจิตติมา บัวมาศ	กรมศิลปากร
18.	นางทิฆัมพร งามชาติ	กรมพลศึกษา
19.	นางสาวอรุณี สุขสุข	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
20.	นางสาวจิรัฐยา แก้วป้อง	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
21.	นางญาณี พัฒนกุล	สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
22.	นายประสงค์ เอี้ยวเจริญ	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
23.	นายธีรยุทธ เหล่าพานิชย์	สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

24. นางสาวสมถวิล	วิจิตรวรรณา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
25. นางสาววาสนา	อชิรัตน์ปัญญา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
26. นางสาวนิภาพรรณ	แก่นคง	ทบวงมหาวิทยาลัย
27. นางเลอสรรรค์	ประดับสุข	ทบวงมหาวิทยาลัย
28. นางสาวสุรางค์	เจริญสุข	กรมสามัญศึกษา
29. นายเอื้อ	จันทอง	หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 12
30. นางสาวสุภาภรณ์	โอมเริงฤทธิ์	หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 12
31. นายอุทัย	กลายสุข	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2
32. นางเนาวรัตน์	ตั้งยะฤทธิ์	โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
33. นางสาวสุภัทรา	เขมาชีวะ	โรงเรียนสตรีวัดระฆัง
34. นางนิตยา	พัชรรัตน์	โรงเรียนวัดปทุมวนาราม
35. นายชวลิต	สูงใหญ่	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
36. นางจิตรีสมร	อรรถจินดา	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
37. นางสาวนันทา	ลิณะเปสนันท์	โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี
38. นางจิตริยา	ไชยศรีพรหม	กรมวิชาการ
39. นางสาวไพรวลัย	พิทักษ์สาลี	กรมวิชาการ
40. นางสาวพูนศรี	อิมประไพ	กรมวิชาการ
41. นางกัลยาณี	อุตกฤษณ์	กรมวิชาการ
42. นางผาณิต	ทวิศักดิ์	กรมวิชาการ
43. นางสาวอรนุช	อยู่ทิม	กรมวิชาการ
44. นางสาวมธุรส	ประภาจันทร์	กรมวิชาการ
45. นางสาวอมรรัตน์	คำแดง	กรมวิชาการ
46. นางสาวเพ็ญภา	แก้วเขียว	กรมวิชาการ
47. นางสาววลัยพรรณ	สีบรอด	กรมวิชาการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมการประชุมเชิงปฏิบัติการตรวจสอบและทบทวน

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

และบรรณาธิการกิจเอกสารแนวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ระหว่างวันที่ 18 – 22 สิงหาคม 2545

ณ โรงแรมเวลด์ม จอมเทียนบีช เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

1. รองอธิบดีกรมวิชาการ (นางอารีรัตน์ วัฒนสิน)		กรมวิชาการ
2. ผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบทางการศึกษา (นายชอบ ลีซอ)		กรมวิชาการ
3. นายปัญญา	ประเสริฐศรี	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
4. นายสุนทร	ยุทธชนะ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
5. นางพัชรี	โพธิ์ประสาท	กรมสามัญศึกษา
6. นางสาวสุรางค์	เจริญสุข	กรมสามัญศึกษา
7. นายเอื้อ	จันทอง	หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 12
8. นางสาวรัตนา	เทพคลไชย	กรมอาชีวศึกษา
9. นางสาววนิดา	ศรีเมืองใต้	กรมการศึกษานอกโรงเรียน
10. นางสาวสุพัตรา	โทวราภา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน
11. นายรังษี	เอี้ยวสุวรรณ	กรมการศึกษานอกโรงเรียน
12. นางสาวจิรัฐยา	แก้วป่อง	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
13. นายประยูร	จรเจริญ	กรมการศาสนา
14. นางจิตติมา	บัวมาศ	กรมศิลปากร
15. นางประเทืองทิพย์	นพพรไพศาล	กรมศิลปากร
16. นายธีระยุทธ	เหล่าพาณิชย์	สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
17. นายประสงค์	เอี้ยวเจริญ	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
18. นางสุธิดา	ห่อวัฒนกุล	สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ
19. นางสาวนิภาพรรณ	แก่นคง	ทบวงมหาวิทยาลัย
20. นางสาวนันทา	สินะเปสนันท์	โรงเรียนอัญสัมชัญศรีราชา
21. นางชยาภรณ์	พวงมาลัย	โรงเรียนอัญสัมชัญศรีราชา
22. นายอุทัย	กลายสุข	โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2

23. นางเนาวรัตน์	ตั้งยะฤทธิ	โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
24. นางศิริรัตน์	เขาวนัเสฏฐกุล	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
25. นายวิเชียร	ควรรประกอบกิจ	โรงเรียนวัดคอนทอง
26. นางสาวอังคณา	รอดผล	โรงเรียนโสตทุ่งมหาเมฆ
27. นางสาวขวัญจิรา	อนันต์	โรงเรียนศรียานุสรณ์
28. นางยศพร	เสนะวีณิน	โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม
29. นายชวลิต	สูงใหญ่	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
30. นายยุทธชัย	เฉลิมชัย	ศูนย์ประสานงานการศึกษาโดยครอบครัว
31. นางอัจฉรา	จันทพลาบูรณ์	กรมวิชาการ
32. นางทิพวรรณ	อุทองทรัพย์	กรมวิชาการ
33. นายสมทรง	ลิมาลัย	กรมวิชาการ
34. นางกัลยาณี	อุตกฤษฎ์	กรมวิชาการ
35. นางผาณิต	ทวิศักดิ์	กรมวิชาการ
36. นางสาวอรนุช	อยู่ทิม	กรมวิชาการ
37. นางเพ็ญภา	แก้วเขียว	กรมวิชาการ
38. นางสาวอมรรัตน์	คำแดง	กรมวิชาการ
39. นางสาวมธุรส	ประภาจันทร์	กรมวิชาการ
40. นางสาววลัยพรรณ	สีบรอด	กรมวิชาการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมปฏิบัติการทบทวนแนวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ระหว่างวันที่ 20 – 22 กุมภาพันธ์ 2546

ณ โรงแรมอุทงอินน์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายอำรุง จันทวานิช) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. รองอธิบดีกรมวิชาการ (นายประสาธ สอ้านวงศ์) กรมวิชาการ
3. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาเครื่องมือวัดผล (นางบุญชู ชลัษเฐียร) กรมวิชาการ
4. ผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบทางการศึกษา (นายชอบ ลีชอ) กรมวิชาการ
5. นางสาวสุรางค์ เจริญสุข กรมสามัญศึกษา
6. นางจินตนา คำพูด กรมสามัญศึกษา
7. นายอุทัย กลายสุข โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2
8. นางสาวสุภา ยิ้มสรวล โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
9. นางเนาวรัตน์ ตั้งยะฤทธิ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
10. นางสาวรัตนา เทพคลไชย กรมอาชีวศึกษา
11. นางพรทิพย์ กล้ารบ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
12. นางสาววนิดา ศรีเมืองใต้ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
13. นางศุขธินี งามเขตต์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
14. นางสาววรรณพร ศิริพละ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
15. นางวลัย คิลกวัฒนา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
16. นางสาวจิรัฐยา แก้วป้อง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
17. นางจิตติมา บัวมาศ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
18. นายประสงค์ เอี้ยวเจริญ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
19. นายธีระยุทธ เหล่าพาณิชย์ สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
20. นางสาวอัมพา สุวรรณศรี ทบวงมหาวิทยาลัย
21. นางสาวนิภาพรรณ แก่นคง ทบวงมหาวิทยาลัย
22. นายปัญญา ประเสริฐศรี สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
23. นายไพบูลย์ แจ่มพงษ์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

24. นางจิตรียา ไชยศรีพรหม	กรมวิชาการ
25. นางสาวไพรวลัย พิทักษ์สาธิต	กรมวิชาการ
26. นางทิพวรรณ อุ่ทองทรัพย์	กรมวิชาการ
27. นางกัลยาณี อุตกฤษฎ์	กรมวิชาการ
28. นางสาวอรนุช อยู่ทิม	กรมวิชาการ
29. นางสาวอมรรัตน์ คำแดง	กรมวิชาการ
30. นางสาวมธุรส ประภาจันทร์	กรมวิชาการ
31. นางสาววลัยพรรณ สืบรอด	กรมวิชาการ
32. นางสาวลัชชา ชูณหวิจิตร	กรมวิชาการ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่วท 309 /2544

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบการเทียบความรู้และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน

เพื่อให้การพิจารณาเทียบความรู้และการเทียบโอนผลการเรียนสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาของประเทศตามวิถีทางของการปฏิรูปการศึกษา ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบการเทียบความรู้และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายอำรุง จันทวานิช)	ประธาน
2. อธิบดีกรมวิชาการ	รองประธานคนที่ 1
3. ที่ปรึกษากกระทรวงศึกษาธิการ (นายกล้า สมตระกูล)	รองประธานคนที่ 2
4. ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านพัฒนาเครื่องมือวัดผล	คณะทำงาน
5. ผู้แทนกรมสามัญศึกษา	คณะทำงาน
6. ผู้แทนกองการสัมพันธ์ต่างประเทศ	คณะทำงาน
7. ผู้แทนกรมการศึกษานอกโรงเรียน	คณะทำงาน
8. ผู้แทนกรมอาชีวศึกษา	คณะทำงาน
9. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	คณะทำงาน
10. ผู้แทนสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ	คณะทำงาน
11. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	คณะทำงาน
12. นายปัญญา ประเสริฐศรี (กองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)	คณะทำงาน
13. ผู้แทนศูนย์พัฒนานานหลักสูตร	คณะทำงาน
14. นางจิตริยา ไชยศรีพรหม	คณะทำงาน
15. นางสาวไพรวลัย พิทักษ์สาธิต	คณะทำงาน
16. นายสมทรง ลิมาลัย	คณะทำงาน
17. ผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบทางการศึกษา	คณะทำงานและเลขานุการ
18. นางกัลยาณี อุดกฤษญ์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

19. นางสาวอรนุช อยุทิม	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
20. นางสาวมธุรส ประภาจันทร์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
21. นางสาวอมรรัตน์ คำแดง	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
22. นายปรีชา หมั่นคง	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

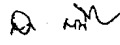
โดยให้คณะทำงานพัฒนาระบบการเทียบความรู้และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดกรอบแนวคิด หลักการ ในการพัฒนาระบบการเทียบความรู้และแนวปฏิบัติ ในการเทียบโอนผลการเรียน

2. กำหนดระเบียบการเทียบความรู้และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2544

(นางศิริกร มณีรินทร์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่วท 057 /2544

เรื่อง เพิ่มเดิมนรายชื่อคณะกรรมการที่ขบความรู้และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ขบความรู้และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด หลักการ ในการพัฒนาระบบการที่ขบความรู้และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน และกำหนดระเบียบการที่ขบความรู้ ตามคำสั่ง วท 909/2544 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2544 นั้น เนื่องจากกรคณินงานของคณะกรรมการมีส่วนเกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นด้วยความเรียบร้อยและถูกต้องไปด้วยดี จึงเห็นสมควรเพิ่มเติมรายชื่อคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

1. รองอธิบดีกรมวิชาการ (ที่ได้รับมอบหมาย)	คณะกรรมการ
2. ผู้แทนกรมการศาสนา	คณะกรรมการ
3. ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย	คณะกรรมการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมได้เป็นครั้งคราวตามความจำเป็น

สั่ง ณ วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2544

(นางสิริกร มณีรินทร์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกรมวิชาการ
ที่ 232 /2545

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาค่ากว่าปริญญา เป็นไปอย่างสอดคล้องตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานของสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงเห็นสมควร แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อมีหน้าที่ในการพัฒนาแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาค่ากว่าปริญญา และจัดทำ เอกสารแนวดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบทางการศึกษา	ที่ปรึกษา
2. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาเครื่องมือวัดผล (นางบุญชู รัชชัยี)	ประธาน
3. นางสาวไพรวลัย พิทักษ์สาธิต	รองประธาน
4. นางจิตริษา ไชยศรีพรหม	คณะกรรมการ
5. นางกรรณิการ์ จันทศิริ	คณะกรรมการ
6. นางทิพวรรณ อุ่ทองทรัพย์	คณะกรรมการ
7. นางสาวพูนศรี อัมประไพ	คณะกรรมการ
8. นายสมทรง ติมาลัย	คณะกรรมการ
9. นางสาวอรนุช อยู่ทิม	คณะกรรมการ
10. นางกัลยาณี อุดกฤษณ์	คณะกรรมการและเลขานุการ
11. นางผาณิต ทวีศักดิ์	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12. นางสาวมธุรส ประภาจันทร์	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
13. นางสาวอมรรัตน์ คีนแดง	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
14. นางสาววลัยพรหม ธีบรรอด	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2545

(นางอารีรัตน์ วัฒนสิน)
รองอธิบดี วิชาการแทน
อธิบดีกรมวิชาการ

เอกสารแนบดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายอำรุง จันทวานิช)
อธิบดีกรมวิชาการ (นายประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์)
รองอธิบดีกรมวิชาการ (นายประสาท สอ้านวงศ์)
รองอธิบดีกรมวิชาการ (นางอารีรัตน์ วัฒนสิน)
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาเครื่องมือวัดผล (นางบุญชู ชลัษเฐียร)
ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา (นายชอบ ลีซอ)

กำหนดกรอบแนวคิด

คณะทำงานพัฒนาระบบการเทียบความรู้และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียน

ศึกษาค้นคว้า เรียบเรียงและปรับปรุงเอกสารต้นฉบับ

คณะทำงานพัฒนาแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน
นางกัลยาณี อุตกฤษฎี
นางสาวอมรรัตน์ คำแดง

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะเลขานุการ

นางกัลยาณี อุตกฤษฎี
นางสาวอรนุช อัญมณี
นางสาวอมรรัตน์ คำแดง
นางสาวมธุรส ประภาจันทร์
นางสาววลัยพรรณ สืบรอด

พิมพ์ต้นฉบับ

นางสาวนงนุช จิวาลักษณ์